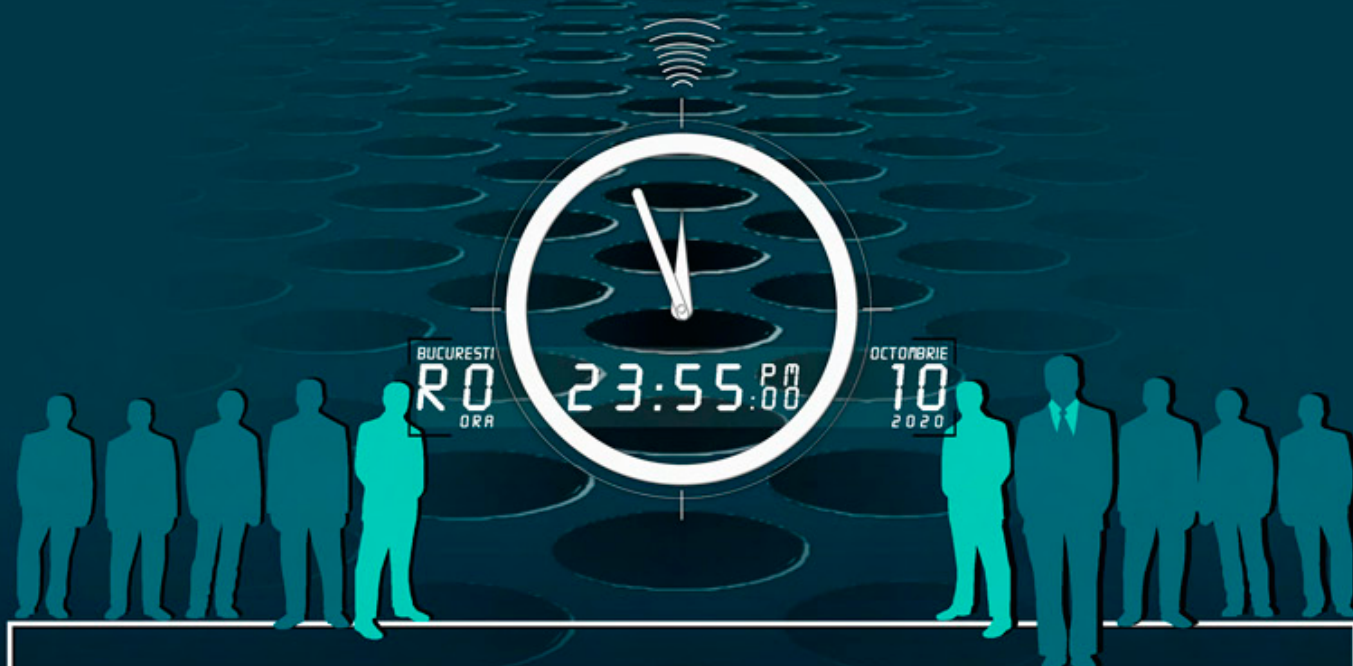

ORGANIZAREA MUNCII

ȘI TIPOLOGIA PROGRAMULUI DE LUCRU

T R I M E S T R U L I 2 0 1 9

2 0 2 0

INSTITUTUL NAȚIONAL DE
STATISTICĂ
NATIONAL INSTITUTE OF STATISTICS

INSTITUTUL NAȚIONAL DE STATISTICĂ

Coordonatorul publicației:

Elena Mihaela IAGĂR - Vicepreședinte

Coordonatorii ediției:

Silvia PISICĂ - Director General
Direcția Generală de Demografie și Statistică Socială

Lavinia BĂLTEANU - Director
Ruxandra MOLDOVEANU - Director Adjunct
Direcția de Calcul a Indicatorilor privind Populația și Migrația Externă

Autori:

Monica APOSTOL - Consilier
Diana POPA - Expert
Mirela IONITĂ - Expert
Bogdan GREABU - Expert
Ramona GRIGORE - Expert
Direcția de Calcul a Indicatorilor privind Populația și Migrația Externă

Dezvoltare aplicație IT:

Radu-Mugur OPRĂ - Director
Direcția de Proiectare și Întreținere a Aplicațiilor IT

Tehnoredactare și machetare:

Monica APOSTOL - Consilier
Bogdan GREABU - Expert
Direcția de Calcul a Indicatorilor privind Populația și Migrația Externă

Pre-press și tipărire:

Direcția Generală de IT și Infrastructură Statistică
Direcția de Editare a Publicațiilor Statistice

Coordonatori:

Vitty-Cristian CHIRAN - Director
Mihaela-Elena ȘTEFAN - Șef Serviciu

Publicația electronică pe CD-rom:

Daniela DANTE - Consilier

Pre-press:

Laurențiu MUNTEANU - Consilier

Coperta: Alexandru POPESCU - Consilier

Institutul Național de Statistică
B-dul Libertății 16, sect. 5, București
Telefon: 0 2 1 3 1 7 7 7 0
Fax: 0 2 1 3 1 2 4 8 7 5
e-mail: romstat@insse.ro
<http://www.insse.ro>

© INS 2020

Reproducerea conținutului acestei publicații, integrală sau parțială, în forma originală sau modificată, precum și **stocarea** într-un sistem de regăsire sau **transmiterea** sub orice formă și prin orice mijloace **sunt interzise** fără autorizarea scrisă a **Institutului Național de Statistică**.

Utilizarea conținutului acestei publicații, cu titlu explicativ sau justificativ, în articole, studii, cărți este autorizată numai cu **indicarea clară și precisă a sursei**.

Vă rugăm
RECICLAȚI

ORGANIZAREA MUNCII ȘI TIPOLOGIA PROGRAMULUI DE LUCRU

trimestrul II 2019

*Cercetarea a fost realizată cu sprijinul financiar al UE în cadrul contractului de grant 822042-2018 RO LFS AHM.
Conținutul acestei publicații reprezintă doar punctele de vedere ale autorului și este responsabilitatea sa exclusivă.
Comisia Europeană nu își asumă nicio responsabilitate pentru utilizarea informațiilor pe care le conține.*

Cuprins

I. METODOLOGIA ȘI ORGANIZAREA ANCHETEI

1. Obiectivele anchetei	9
2. Concepte și definiții	9
3. Sfera de cuprindere a anchetei	13
4. Metoda de înregistrare	13
5. Perioada de referință și de înregistrare	13
6. Planul de sondaj	13
7. Extinderea rezultatelor	14

II. REZULTATELE ANCHETEI

Sinteză	17
1. Caracteristici generale	19
2. Flexibilitatea programului de lucru	21
3. Metode de organizare a activității la locul de muncă	27
4. Locația de desfășurare a activității la locul de muncă principal	34

III. TABELE - tabelele apar numai pe CD-ROM

1. Populația ocupată după posibilitatea de a decide cu privire la începutul și sfârșitul programului de lucru, pe sexe, medii de rezidență și statut profesional
2. Populația ocupată după posibilitatea de a decide cu privire la începutul și sfârșitul programului de lucru, pe sexe, medii de rezidență și grupe de vârstă
3. Populația ocupată după posibilitatea de a decide cu privire la începutul și sfârșitul programului de lucru, pe sexe, medii de rezidență și nivel de instruire
4. Populația ocupată după posibilitatea de a decide cu privire la începutul și sfârșitul programului de lucru, pe sexe, medii de rezidență și forma de proprietate a locului de muncă
5. Populația ocupată după posibilitatea de a decide cu privire la începutul și sfârșitul programului de lucru, pe sexe, medii de rezidență și grupe de ocupații
6. Populația ocupată după posibilitatea de a decide cu privire la începutul și sfârșitul programului de lucru, pe sexe, medii de rezidență și activități ale economiei naționale
7. Populația ocupată care nu poate decide cu privire la începutul și sfârșitul programului de lucru, după posibilitatea de a-și lua 1-2 ore libere pentru rezolvarea unor probleme personale, pe sexe, medii de rezidență și statut profesional
8. Populația ocupată care nu poate decide cu privire la începutul și sfârșitul programului de lucru, după posibilitatea de a-și lua 1-2 ore libere pentru rezolvarea unor probleme personale, pe sexe, medii de rezidență și grupe de vârstă

9. Populația ocupată care nu poate decide cu privire la începutul și sfârșitul programului de lucru, după posibilitatea de a-și lua 1-2 ore libere pentru rezolvarea unor probleme personale, pe sexe, medii de rezidență și nivel de instruire
10. Populația ocupată care nu poate decide cu privire la începutul și sfârșitul programului de lucru, după posibilitatea de a-și lua 1-2 ore libere pentru rezolvarea unor probleme personale, pe sexe, medii de rezidență și forma de proprietate a locului de muncă
11. Populația ocupată care nu poate decide cu privire la începutul și sfârșitul programului de lucru, după posibilitatea de a-și lua 1-2 ore libere pentru rezolvarea unor probleme personale, pe sexe, medii de rezidență și grupe de ocupații
12. Populația ocupată care nu poate decide cu privire la începutul și sfârșitul programului de lucru, după posibilitatea de a-și lua 1-2 ore libere pentru rezolvarea unor probleme personale, pe sexe, medii de rezidență și activități ale economiei naționale
13. Populația ocupată după posibilitatea de a-și lua 1-2 zile libere cu o notificare prealabilă de cel mult 3 zile lucrătoare, pe sexe, medii de rezidență și statut profesional
14. Populația ocupată după posibilitatea de a-și lua 1-2 zile libere cu o notificare prealabilă de cel mult 3 zile lucrătoare, pe sexe, medii de rezidență și grupe de vârstă
15. Populația ocupată după posibilitatea de a-și lua 1-2 zile libere cu o notificare prealabilă de cel mult 3 zile lucrătoare, pe sexe, medii de rezidență și nivel de instruire
16. Populația ocupată după posibilitatea de a-și lua 1-2 zile libere cu o notificare prealabilă de cel mult 3 zile lucrătoare, pe sexe, medii de rezidență și forma de proprietate a locului de muncă
17. Populația ocupată după posibilitatea de a-și lua 1-2 zile libere cu o notificare prealabilă de cel mult 3 zile lucrătoare, pe sexe, medii de rezidență și grupe de ocupații
18. Populația ocupată după posibilitatea de a-și lua 1-2 zile libere cu o notificare prealabilă de cel mult 3 zile lucrătoare, pe sexe, medii de rezidență și activități ale economiei naționale
19. Populația ocupată după frecvența modificării programului de lucru în funcție de sarcinile profesionale, pe sexe, medii de rezidență și statut profesional
20. Populația ocupată după frecvența modificării programului de lucru în funcție de sarcinile profesionale, pe sexe, medii de rezidență și grupe de vârstă
21. Populația ocupată după frecvența modificării programului de lucru în funcție de sarcinile profesionale, pe sexe, medii de rezidență și nivel de instruire
22. Populația ocupată după frecvența modificării programului de lucru în funcție de sarcinile profesionale, pe sexe, medii de rezidență și forma de proprietate a locului de muncă
23. Populația ocupată după frecvența modificării programului de lucru în funcție de sarcinile profesionale, pe sexe, medii de rezidență și grupe de ocupații
24. Populația ocupată după frecvența modificării programului de lucru în funcție de sarcinile profesionale, pe sexe, medii de rezidență și activități ale economiei naționale
25. Persoane ocupate după frecvența cu care au fost contactate în timpul liber pentru probleme de serviciu, pe sexe, medii de rezidență și statut profesional
26. Persoane ocupate după frecvența cu care au fost contactate în timpul liber pentru probleme de serviciu, pe sexe, medii de rezidență și grupe de vârstă
27. Persoane ocupate după frecvența cu care au fost contactate în timpul liber pentru probleme de serviciu, pe sexe, medii de rezidență și nivel de instruire
28. Persoane ocupate după frecvența cu care au fost contactate în timpul liber pentru probleme de serviciu, pe sexe, medii de rezidență și forma de proprietate a locului de muncă

29. Persoane ocupate după frecvența cu care au fost contactate în timpul liber pentru probleme de serviciu, pe sexe, medii de rezidență și grupe de ocupații
30. Persoane ocupate după frecvența cu care au fost contactate în timpul liber pentru probleme de serviciu, pe sexe, medii de rezidență și activități ale economiei naționale
31. Salariați după înregistrarea (monitorizarea) orelor lucrate sau a prezenței la locul de muncă, pe sexe, medii de rezidență și grupe de vârstă
32. Salariați după înregistrarea (monitorizarea) orelor lucrate sau a prezenței la locul de muncă, pe sexe, medii de rezidență și forma de proprietate a locului de muncă
33. Salariați după înregistrarea (monitorizarea) orelor lucrate sau a prezenței la locul de muncă, pe sexe, medii de rezidență și grupe de ocupații
34. Salariați după înregistrarea (monitorizarea) orelor lucrate sau a prezenței la locul de muncă, pe sexe, medii de rezidență și activități ale economiei naționale
35. Salariați al căror timp de lucru/ prezență sunt înregistrate (monitorizate), după modalitatea de înregistrare, pe sexe, medii de rezidență și forma de proprietate a locului de muncă
36. Salariați al căror timp de lucru/ prezență sunt înregistrate (monitorizate), după modalitatea de înregistrare, pe sexe, medii de rezidență și grupe de ocupații
37. Salariați al căror timp de lucru/ prezență sunt înregistrate (monitorizate), după modalitatea de înregistrare, pe sexe, medii de rezidență și activități ale economiei naționale
38. Populația ocupată după frecvența cu care lucrează sub presiunea timpului, pe sexe, medii de rezidență și statut profesional
39. Populația ocupată după frecvența cu care lucrează sub presiunea timpului, pe sexe, medii de rezidență și grupe de vârstă
40. Populația ocupată după frecvența cu care lucrează sub presiunea timpului, pe sexe, medii de rezidență și nivel de instruire
41. Populația ocupată după frecvența cu care lucrează sub presiunea timpului, pe sexe, medii de rezidență și forma de proprietate a locului de muncă
42. Populația ocupată după frecvența cu care lucrează sub presiunea timpului, pe sexe, medii de rezidență și grupe de ocupații
43. Populația ocupată după frecvența cu care lucrează sub presiunea timpului, pe sexe, medii de rezidență și activități ale economiei naționale
44. Populația ocupată după măsura în care poate influența ordinea îndeplinirii sarcinilor profesionale, pe sexe, medii de rezidență și statut profesional
45. Populația ocupată după măsura în care poate influența ordinea îndeplinirii sarcinilor profesionale, pe sexe, medii de rezidență și grupe de vârstă
46. Populația ocupată după măsura în care poate influența ordinea îndeplinirii sarcinilor profesionale, pe sexe, medii de rezidență și nivel de instruire
47. Populația ocupată după măsura în care poate influența ordinea îndeplinirii sarcinilor profesionale, pe sexe, medii de rezidență și forma de proprietate a locului de muncă
48. Populația ocupată după măsura în care poate influența ordinea îndeplinirii sarcinilor profesionale, pe sexe, medii de rezidență și grupe de ocupații
49. Populația ocupată după măsura în care poate influența ordinea îndeplinirii sarcinilor profesionale, pe sexe, medii de rezidență și activități ale economiei naționale
50. Populația ocupată după măsura în care poate influența conținutul sarcinilor profesionale, pe sexe, medii de rezidență și statut profesional

51. Populația ocupată după măsura în care poate influența conținutul sarcinilor profesionale, pe sexe, medii de rezidență și grupe de vârstă
52. Populația ocupată după măsura în care poate influența conținutul sarcinilor profesionale, pe sexe, medii de rezidență și nivel de instruire
53. Populația ocupată după măsura în care poate influența conținutul sarcinilor profesionale, pe sexe, medii de rezidență și forma de proprietate a locului de muncă
54. Populația ocupată după măsura în care poate influența conținutul sarcinilor profesionale, pe sexe, medii de rezidență și grupe de ocupații
55. Populația ocupată după măsura în care poate influența conținutul sarcinilor profesionale, pe sexe, medii de rezidență și activități ale economiei naționale
56. Populația ocupată după locația în care își desfășoară cea mai mare parte a activităților profesionale la principalul loc de muncă, pe sexe, medii de rezidență și statut profesional
57. Populația ocupată după locația în care își desfășoară cea mai mare parte a activităților profesionale la principalul loc de muncă, pe sexe, medii de rezidență și grupe de vârstă
58. Populația ocupată după locația în care își desfășoară cea mai mare parte a activităților profesionale la principalul loc de muncă, pe sexe, medii de rezidență și nivel de instruire
59. Populația ocupată după locația în care își desfășoară cea mai mare parte a activităților profesionale la principalul loc de muncă, pe sexe, medii de rezidență și forma de proprietate a locului de muncă
60. Populația ocupată după locația în care își desfășoară cea mai mare parte a activităților profesionale la principalul loc de muncă, pe sexe, medii de rezidență și grupe de ocupații
61. Populația ocupată după locația în care își desfășoară cea mai mare parte a activităților profesionale la principalul loc de muncă, pe sexe, medii de rezidență și activități ale economiei naționale
62. Populația ocupată după durata deplasării de acasă la locul de muncă, pe sexe, medii de rezidență și statut profesional
63. Populația ocupată după durata deplasării de acasă la locul de muncă, pe sexe, medii de rezidență și grupe de vârstă
64. Populația ocupată după durata deplasării de acasă la locul de muncă, pe sexe, medii de rezidență și forma de proprietate a locului de muncă
65. Populația ocupată după durata deplasării de acasă la locul de muncă, pe sexe, medii de rezidență și grupe de ocupații
66. Populația ocupată după durata deplasării de acasă la locul de muncă, pe sexe, medii de rezidență și activități ale economiei naționale
67. Populația ocupată care lucrează în mai mult de o locație la principalul loc de muncă, după frecvența schimbării acesteia, pe sexe, medii de rezidență și statut profesional
68. Populația ocupată care lucrează în mai mult de o locație la principalul loc de muncă, după frecvența schimbării acesteia, pe sexe, medii de rezidență și grupe de vârstă
69. Populația ocupată care lucrează în mai mult de o locație la principalul loc de muncă, după frecvența schimbării acesteia, pe sexe, medii de rezidență și forma de proprietate a locului de muncă
70. Populația ocupată care lucrează în mai mult de o locație la principalul loc de muncă, după frecvența schimbării acesteia, pe sexe, medii de rezidență și grupe de ocupații
71. Populația ocupată care lucrează în mai mult de o locație la principalul loc de muncă, după frecvența schimbării acesteia, pe sexe, medii de rezidență și activități ale economiei naționale

I

Metodologia și organizarea anchetei

1. Obiectivele anchetei

Cercetarea “**Organizarea muncii și tipologia programului de lucru**” s-a realizat în trimestrul II 2019, ca modul atașat cercetării statistice “Ancheta forței de muncă în gospodării (AMIGO)”, având ca obiectiv asigurarea informațiilor detaliate referitoare la aspectele privind modul de organizare a muncii și a timpului de lucru și flexibilitatea programului de lucru din perspectiva angajaților și a lucrătorilor independenți - informații colectate pentru persoanele ocupate în vârstă de 15-74 ani.

Cercetarea s-a realizat în baza Regulamentului nr. 2384/2017 al Comisiei din 19 decembrie 2017 de specificare a caracteristicilor tehnice ale modulului ad-hoc pentru 2019 privind organizarea muncii și tipologia programului de lucru, prevăzut de Regulamentul (CE) nr. 577/98 al Consiliului și furnizează date comparabile la nivelul Uniunii Europene.

Cercetarea a fost realizată cu sprijinul financiar al UE în cadrul contractului de grant 822042-2018 RO LFS AHM.

2. Concepte și definiții

Populația ocupată cuprinde toate persoanele de 15 ani și peste care au desfășurat o activitate economică producătoare de bunuri sau servicii **de cel puțin o oră** în perioada de referință (o săptămână), în scopul obținerii unor venituri sub formă de salarii, plată în natură sau alte beneficii.

În afara persoanelor care au un loc de muncă și au lucrat în cursul săptămânii de referință, indiferent de statutul profesional, se consideră persoane ocupate și:

- persoanele care în cursul săptămânii de referință au desfășurat o muncă oarecare, plătită sau aducătoare de venit, chiar dacă erau în curs de pregătire școlară obligatorie, erau la pensie sau beneficiau de pensie, erau înscrise la Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă (ANOFM), primind sau nu indemnizație de șomaj;
- ucenicii și stagiarilor remunerați, care lucrează cu program de lucru complet sau parțial;
- membrii forțelor armate.

Conform standardelor și recomandărilor europene, în populația ocupată sunt incluse și:

- persoanele cu statut profesional de patron, lucrător pe cont propriu sau de membru al unei societăți agricole sau al unei cooperative, temporar absente de la lucru în cursul săptămânii de referință, care au certitudinea că vor reveni la locul de muncă într-o perioadă de cel mult trei luni, motivele de absență putând fi: concediu de odihnă, medical, de maternitate sau de paternitate (în limita unei perioade prevăzute prin lege), concediu parental, fără plată, de studii, conflict de muncă sau grevă, boală, incapacitate temporară de muncă, cursuri de perfecționare sau profesionale, suspendarea temporară a lucrului din cauza condițiilor meteorologice, conjuncturii economice nefavorabile, penuriei de materii prime sau energie, incidentelor tehnice;
- salariații temporar absenți de la lucru care continuă să primească cel puțin 50% din salariu de la angajator sau care au certitudinea că vor reveni la locul de muncă într-o perioadă de cel mult trei luni.

Lucrătorii pe cont propriu și lucrătorii familiari neremunerați care lucrează în agricultură sunt considerați persoane ocupate doar dacă sunt proprietarii producției agricole (nu neapărat și ai pământului) obținute și îndeplinesc una din următoarele condiții:

- a) producția agricolă este destinată, fie și măcar în parte, vânzării sau schimbului în natură (troc);
- b) producția agricolă este destinată exclusiv consumului propriu, dacă aceasta reprezintă o parte substanțială a consumului total al gospodăriei.

Statutul profesional reprezintă situația deținută de o persoană în funcție de modul de obținere a veniturilor prin activitatea exercitată și anume:

- Salariat - este considerată persoana care-și exercită activitatea pe baza unui contract de muncă într-o unitate economică sau socială - indiferent de forma ei de proprietate - sau la persoane particulare, în schimbul unei remunerații sub formă de salariu, în bani sau în natură, sub formă de comision etc. Prin "contract de muncă" se înțelege și orice alt tip de acord de muncă (încheiat în formă scrisă sau verbală), altul decât contractul de muncă/raportul de serviciu.
- Patron - este persoana care-și exercită ocupația (meseria) în propria sa unitate (întreprindere, agenție, atelier, magazin, birou, fermă etc.), pentru a cărei activitate are angajați unul sau mai mulți salariați. În această categorie sunt incluși și patronii care sunt, în același timp, salariați în întreprinderea proprie, ca și titularii de contracte de locație de gestiune sau de concesiune care folosesc salariați.
- Lucrător pe cont propriu - este persoana care-și exercită activitatea în unitatea proprie sau într-o afacere individuală, fără a angaja niciun salariat, fiind ajutat sau nu de membrii familiei neremunerați. Sunt încadrați la acest statut întreprinzătorii independenți (vânzători ambulanți, meditații, femeile care îngrijesc copii, cărăușii, taximetriștii particulari etc.), liber profesioniștii (muzicanții ambulanți, artiștii plastici, avocații), zilierii ocazionali, titularii de contracte de gestiune sau de concesiune care nu folosesc salariați, agricultorii individuali sau care lucrează în asociații agricole.
- Lucrător familial - este persoana care-și exercită activitatea într-o unitate economică familială condusă de un membru al familiei sau o rudă, pentru care nu primește remunerație sub formă de salariu sau plată în natură. Gospodăria țărănească (agricolă) este considerată o astfel de unitate. Dacă mai multe persoane dintr-o gospodărie lucrează în gospodăria agricolă proprie, una dintre acestea - în general capul gospodăriei - este considerat lucrător pe cont propriu, iar ceilalți, lucrători familiali neremunerați.

Populația ocupată a fost repartizată pe grupe de activități, utilizându-se Clasificarea Activităților din Economia Națională CAEN-REV.2. La stabilirea activității locului de muncă s-a avut în vedere:

- activitatea unității economico-sociale (regie autonomă, societate comercială, instituție, organizație, asociație etc.), în situația în care unitatea nu are subunități;
- activitatea subunității (de tip uzină, fabrică, secție, oficiu de calcul, bază de transport, schelă, cantină, magazin de întreprindere etc.), în cazul declarării unui asemenea loc de muncă de către persoanele intervievate;
- activitatea principală a unității economico-sociale pentru persoanele cu funcții de conducere sau care desfășoară activități auxiliare (administrative, de marketing, consultanță, aprovizionare - desfacere, contabilitate etc.);
- activitatea determinată pe baza ocupației, pentru persoanele care lucrează pe cont propriu;
- activitatea locului de muncă al persoanei ajutate, pentru lucrătorii familiali neremunerați.

Activitățile economiei naționale au fost grupate în **sectoare de activitate ale economiei naționale** astfel:

- Agricultură: agricultură, silvicultură și pescuit;
- Industrie și construcții: industrie extractivă, industrie prelucrătoare, producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat, distribuția apei, salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare, construcții;
- Servicii: comerț, transport și depozitare, hoteluri și restaurante, informații și comunicații, intermediari financiare și asigurări, tranzacții imobiliare, activități profesionale, științifice și tehnice, activități de servicii administrative și activități de servicii suport, administrație publică și apărare, asigurări sociale din sistemul public; învățământ, sănătate și asistență socială, activități de spectacole culturale și recreative și celelalte activități ale economiei naționale.

Populația ocupată a fost repartizată pe grupe de ocupații utilizându-se Clasificarea Ocupațiilor din România conform Clasificării Internaționale Standard a Ocupațiilor ISCO-08 (COR 2008). La stabilirea ocupației s-a avut în vedere funcția sau meseria persoanelor active efectiv exercitată, prin ocupație înțelegându-se activitatea utilă, aducătoare de venit (în bani sau în natură) pe care o desfășoară o persoană, în general într-o unitate economică-socială.

Gruparea datelor după **nivelul de instruire absolvit** s-a făcut având în vedere:

- nivelul de învățământ absolvit, certificat prin diplomă sau un alt act care atestă absolvirea de studii;
- corespondența între nivelurile de învățământ (stabilite conform legislației naționale) și nivelurile de educație definite conform Clasificării Internaționale Standard a Educației ISCED 2011.

În publicație, datele referitoare la nivelul de instruire absolvit au fost grupate astfel:

- scăzut (niveluri ISCED 0-2): fără școală absolvită, primar, gimnazial. Au fost incluși în învățământul gimnazial și absolvenții școlilor profesionale, complementare sau de ucenici, cu durata de cel mult 2 ani, dacă numărul total al anilor de studiu (de la începerea învățământului primar până la absolvirea celui profesional) a fost de cel mult 10 ani;
- mediu (niveluri ISCED 3-4): liceal (ciclul superior sau inferior), profesional, complementar sau de ucenici (cu durata mai mare de 2 ani), postliceal de specialitate sau tehnic de maiștri;
- superior (niveluri ISCED 5-8): universitar de scurtă durată (colegii universitare, secții de subingineri/conducători arhitecți ale instituțiilor de învățământ superior) și de lungă durată (învățământ universitar de lungă durată, licență și masterat), postuniversitar, doctorat, postdoctoral.

Posibilitatea de a decide cu privire la începutul și sfârșitul programului de lucru se referă la modalitatea în care se stabilește oficial programul de lucru, respectiv:

- dacă este fixat de angajator, de angajat sau de ambii în proporție variabilă - în cazul salariaților
- sau dacă este influențat într-o oarecare măsură de clienți, legislație, autorități sau de termenele limită - în cazul patronilor, lucrătorilor pe cont propriu și a celor familiari.

Programul de lucru se referă, în general, la repartizarea timpului de lucru (zile lucrătoare într-o săptămână și ore lucrătoare într-o zi). În contextul modulului, „începutul și sfârșitul programului de lucru” se referă la începutul și sfârșitul zilei de lucru.

Nu s-au luat în considerare situațiile în care angajații își modifică în mod excepțional programul de lucru în afara celui convenit oficial.

Posibilitatea de a-și lua ore libere pentru rezolvarea unor probleme personale se referă la nivelul așteptărilor respondenților legate de ușurința sau dificultatea de a-și lua 1-2 ore libere într-o zi lucrătoare, fără o înștiințare prealabilă (fără a fi planificat din timp, deci ”din scurt”), în scopul de a-și rezolva probleme personale sau de familie.

Scopul principal al variabilei a fost acela de a afla dacă un angajat care poate decide doar parțial sau deloc cu privire la programul său de lucru beneficiază totuși de o anumită flexibilitate care să îi permită reconcilierea vieții profesionale cu cea personală.

Posibilitatea de a-și lua zile libere - se referă la nivelul așteptărilor respondenților legate de ușurința sau dificultatea de a-și lua, neplanificat, cu o notificare prealabilă de cel mult 3 zile lucrătoare, una sau două zile libere. Durata de referință de ”trei zile lucrătoare” acoperă ideea de ”din scurt”.

Prin „zile libere” se înțelege zile de concediu, exceptându-le însă pe cele de concediu medical.

Frecvența modificării programului de lucru în funcție de sarcinile profesionale se referă la gradul de flexibilitate necesar, din partea angajatului, pentru îndeplinirea sarcinilor profesionale, sau, mai concret, cât de des acesta trebuie să își adapteze programul de lucru pentru a-și îndeplini obligațiile profesionale.

Frecvența cu care persoanele ocupate au fost contactate în timpul liber pentru probleme de serviciu se referă la situațiile concrete (în ultimele 2 luni) în care respondenților li s-a solicitat, în timpul liber, de către angajator sau clienți, disponibilitate și reacție imediată - pentru rezolvarea problemelor de serviciu.

Înregistrarea (monitorizarea) orelor lucrate sau a prezenței la locul de muncă se referă la felul în care angajatorul ține evidența timpului de muncă al salariatului:

- prin înregistrarea timpului (orelor) lucrat(e) - de ex. foi de pontaj;
- prin înregistrarea doar a prezenței la lucru (de ex. condică de prezență);
- niciuna dintre aceste modalități.

Modalitatea de înregistrare a timpului lucrat/prezenței poate fi:

- înregistrare manuală de către angajat;
- înregistrare manuală de către un supraveghetor sau un alt coleg;
- înregistrare automată - prin intermediul unui sistem automat (autentificarea într-un sistem la accesul în clădire¹⁾, autentificarea pe un calculator sau dispozitiv electronic, ori la pornirea unui utilaj sau un vehicul). Autentificarea pe un calculator poate avea loc și acasă, în situația lucrului de la distanță.

Lucrul sub presiunea timpului se referă la situațiile în care timpul în care respondentul trebuie să îndeplinească sarcinile de serviciu nu este suficient, prin urmare trebuie ori să accelereze ritmul de lucru, ori să-și prelungească programul, ceea ce se asociază cu disconfort și stres.

Autonomia la locul de muncă a fost măsurată prin două dimensiuni ale acesteia:

- **Posibilitatea de a influența ordinea îndeplinirii sarcinilor profesionale;**
- **Posibilitatea de a influența conținutul sarcinilor profesionale** (modul de abordare, metodele de lucru, uneltele sau sursele de informații folosite, etc.).

Locația în care își desfășoară cea mai mare parte a activităților profesionale la principalul loc de muncă se referă la locația în care își desfășoară respondentul activitatea la principalul său loc de muncă. Relevant este contextul profesional și nu locul fizic în care se desfășoară activitatea (ex. într-o clădire de birouri, în aer liber etc.).

Principalul loc de muncă este cel în care respondentul își petrece majoritatea timpului de lucru sau în care lucrează cel mai des și se referă la activitatea principală.

¹⁾ Nu se referă la cazurile în care prezența este înregistrată doar ca un efect secundar, spre exemplu printr-un sistem electronic al cărui scop principal este de a permite accesul într-o clădire

Durata deplasării de acasă la locul de muncă se referă la timpul necesar pentru a ajunge la locul de muncă. S-a luat în considerare modul de transport utilizat cel mai des și în condiții meteorologice normale, excluzând situațiile excepționale, cum ar fi condiții meteorologice nefavorabile/extreme sau blocaje în trafic.

3. Sfera de cuprindere a anchetei

Au făcut obiectul anchetei persoanele ocupate de 15-74 ani, rezidente în România, membre ale gospodăriilor din locuințele selectate pentru Ancheta forței de muncă în gospodării (AMIGO).

4. Metoda de înregistrare

Datele au fost colectate prin metoda interviului față-în-față. Înregistrarea informațiilor în chestionarul modulului ad-hoc s-a realizat prin interviuarea persoanelor din sfera de cuprindere a anchetei la reședința acestora. În cazul persoanelor absente de la reședință la momentul înregistrării, datele au fost furnizate de un alt membru al gospodăriei (interviuri proxy).

5. Perioada de referință și de înregistrare

Perioada de referință (pentru marea majoritate a întrebărilor din Ancheta forței de muncă în gospodării) a fost săptămâna, de luni până duminică inclusiv, dinaintea înregistrării.

Majoritatea întrebărilor modulului au fost întrebări generale, cu referire la situația normală, obișnuită.

Înregistrarea datelor în chestionarul anchetei s-a făcut în trimestrul II 2019. Interviuurile au fost repartizate uniform de-a lungul trimestrului, realizându-se o cercetare continuă.

6. Planul de sondaj

Ancheta s-a realizat pe un eșantion aleator de locuințe, reprezentativ la nivelul țării și pe regiuni, utilizându-se un plan de sondaj în două trepte.

Reprezentativitatea se referă atât la structura gospodăriilor, cât și la distribuția populației pe medii, sexe și grupe de vârstă.

Diferențele de structură, care apar datorită situației din teren la momentul realizării anchetei, sunt anulate prin aplicarea unor procedee de ajustare în funcție de rata de non-răspuns pe medii de rezidență și în funcție de distribuția populației pe medii, sexe și grupe de vârstă, distribuții obținute din surse exhaustive de cercetare demografică.

Planul de sondaj s-a bazat pe construirea, în prima treaptă, a Eșantionului Multifuncțional de Zone Teritoriale (eșantionul "master" EMZOT) constituit din 792 centre de cercetare (unități primare de eșantionare), repartizate în toate județele și sectoarele Municipiului București. EMZOT a fost realizat pe baza datelor de la Recensământul Populației și Locuințelor din 2011.

Pentru dimensionarea eșantionului din treapta a doua (28512 de locuințe/trimestru cu toate gospodăriile care le compun) s-a luat în considerare obținerea unor estimări ale principalelor caracteristici cercetate, care să fie afectate de erori în limita a 3% și garantate cu o probabilitate de 97%.

7. Extinderea rezultatelor

Extinderea rezultatelor obținute din anchetă, la nivelul întregii țări, s-a realizat pe baza coeficienților atribuiți persoanelor din gospodăriile care fac parte din eșantion și au răspuns la interviu.

La calcularea acestor coeficienți s-a avut în vedere rata de non-răspuns trimestrială și distribuția populației rezidente pe sexe, grupe cincinale de vârstă, medii de rezidență și regiuni.

Rata de non-răspuns înregistrată, la ancheta principală (Ancheta asupra forței de muncă în gospodării), în trimestrul II 2019, a fost de 12,09%. Toate persoanele care au răspuns la ancheta principală au răspuns și la modulul ad-hoc.

Pentru determinarea acestor coeficienți au fost parcurse următoarele etape:

- calculul ponderilor de bază:
 - ponderea de bază atribuită unei locuințe reprezintă inversul probabilității generale de includere a locuinței în eșantionul anchetei;
 - toate gospodăriile dintr-o locuință "împrumută" ponderea de bază a locuinței respective;
- tratarea non-răspunsurilor totale:
 - se realizează cu ajutorul metodei grupelor de răspuns omogen, utilizând ca variabile explicative județul și mediul de rezidență;
 - în această etapă, ponderile de bază ale gospodăriilor respondente sunt ajustate cu inversul ratei de răspuns;
- redresarea eșantionului și calculul ponderilor finale:
 - redresarea este realizată în scopul de a îmbunătăți calitatea estimațiilor printr-o ajustare finală a ponderilor în etapa precedentă;
 - metoda de redresare folosită este cunoscută sub numele de calibrare. Calibrarea se realizează la nivel de regiune de dezvoltare, utilizând ca variabile populația pe sexe și grupe de vârstă, mediul de rezidență și numărul total de gospodării. Utilizarea acestei metode conduce la creșterea gradului de precizie al estimațiilor.

II

Rezultatele anchetei

Sinteză

Datele statistice prezentate în această lucrare au fost determinate pe baza informațiilor colectate prin cercetarea statistică cu tema “**Organizarea muncii și tipologia programului de lucru**” (CIC 2019), desfășurată în trimestrul II 2019, ca modul atașat la Ancheta forței de muncă în gospodării (AMIGO).

Pentru interpretarea corectă a diferiților indicatori se va ține seama de conceptele metodologice și definițiile prezentate în prima parte a lucrării.

În trimestrul II 2019, populația ocupată a fost de 8814 mii persoane. Pentru cele mai multe dintre aceste persoane (65,6%) **ora de începere și de terminare a programului de lucru era stabilită exclusiv de angajator¹⁾, clienți sau reglementări legale²⁾**, iar alte 11,8% **puteau decide doar în anumite limite**. În total, 6820 mii persoane aveau puțină influență sau deloc în stabilirea orei de începere sau terminare a programului de lucru.

Doar 22,6% dintre persoanele ocupate **aveau libertate deplină în stabilirea începutului și sfârșitului programului de lucru**. Se aflau în această situație 86,3% dintre patroni, 80,1% dintre lucrătorii pe cont propriu, 79,6% dintre lucrătorii familiali neremunerați și doar 3,4% dintre salariați.

Pe lângă faptul că nu pot decide decât cu anumite restricții sau deloc cu privire la începutul și sfârșitul programului de lucru, **mai mult de jumătate (52,6%) dintre cele 6820 mii persoane aflate în această situație au declarat că era destul de dificil să își ia 1-2 ore libere într-o zi lucrătoare**, în mod spontan (fără a fi planificat) în scopul de a-și rezolva probleme personale sau de familie.

Și în ceea ce privește **posibilitatea de a-și lua una sau două zile libere în mod spontan, fără a fi planificat (cu o notificare prealabilă de cel mult 3 zile lucrătoare), aproape două treimi (65,9%) dintre cele 8814 mii persoane ocupate, pot apela la acest tip de flexibilitate destul de greu sau chiar foarte greu**.

Și în acest caz, flexibilitatea programului de lucru prin prisma posibilității de luare a unor zile libere este mult mai mare în cazul lucrătorilor independenți decât în cazul salariaților. Doar pentru 16,2% dintre patroni este destul de greu sau foarte greu să-și ia 1-2 zile libere (proporție egală cu cea a lucrătorilor pe cont propriu), în timp ce în cazul salariaților proporția este de 83,3%.

Cu toate acestea, **aproape două treimi (64,6%) dintre persoanele intervievate au declarat că s-au confruntat rareori sau chiar niciodată cu cerințe neprevăzute din partea superiorilor sau clienților, care să aibă drept consecință modificarea programului obișnuit de lucru**. La polul opus, 15,5% se află în această situație cel puțin o dată pe săptămână, iar 19,9 % cel puțin o dată pe lună.

Pe activități ale economiei naționale, cei care lucrează în tranzacții imobiliare sunt cel mai des nevoiți să-și adapteze programul pentru a-și îndeplini sarcinile profesionale, 27,2% dintre aceștia modificându-și programul cel puțin o dată pe săptămână, față de doar 4,8% dintre cei care lucrează în învățământ.

În ultimele 2 luni anterioare desfășurării anchetei, din cele 8814 mii persoane ocupate, 66,7% nu au fost niciodată contactate în timpul liber pentru probleme de serviciu de către șefi, colegi, parteneri de afaceri sau clienți. 28,3% au fost contactate o dată sau de două ori, iar 5,0% mai des de atât.

¹⁾ În cazul salariaților

²⁾ În cazul patronilor, lucrătorilor pe cont propriu, lucrătorilor familiali neremunerați

66,1% dintre patroni au fost contactați în timpul liber (față de 35,2% dintre salariați, 27,7% dintre lucrătorii pe cont propriu și 21,8% dintre lucrătorii familiali neremunerați). 36,6% dintre patroni au fost contactați o dată sau de două ori, iar 29,5% chiar mai des.

Intervistați în legătură cu **monitorizarea orelor lucrate sau a prezenței la locul de muncă³⁾**, peste jumătate din cei 6610 mii salariați (57,4%) au declarat că nivelul de monitorizare este ridicat, la locul de muncă principal ținându-se evidența orelor lucrate. În cazul a 36,9% dintre salariați se monitorizează doar prezența, iar pentru 5,7% nu se monitorizează nici orele lucrate, nici prezența. Pe grupe de ocupații, ponderea salariaților în cazul cărora nu se monitorizează nici orele lucrate, nici prezența a variat între 3,8% (muncitorii calificați) și 16,0% (membri ai corpului legislativ, ai executivului, înalți conducători ai administrației publice, conducători și funcționari superiori). În rândul muncitorilor calificați s-a înregistrat cea mai mare pondere a celor monitorizați în privința orelor lucrate (62,8%), în timp ce în rândul funcționarilor administrativi era cea mai mare pondere a celor monitorizați doar în ceea ce privește prezența (46,1%).

În ceea ce privește **frecvența cu care lucrează sub presiunea timpului**, doar aproximativ 30,0% dintre persoanele intervievate au afirmat că lucrează întotdeauna sau în mod frecvent sub presiunea timpului. Peste jumătate (55,0%) dintre persoanele ocupate au menționat că lucrează doar câteodată sub presiunea timpului, iar 15,8% niciodată. Pe activități ale economiei naționale, persoanele care au menționat cel mai des faptul că lucrează întotdeauna sau frecvent sub presiunea timpului sunt cele din hoteluri și restaurante (40,4%) și din sănătate și asistență socială (40,3%).

În ceea ce privește **măsura în care pot influența ordinea în care își îndeplinesc sarcinile profesionale**, doar aproximativ o cincime (20,5%) au menționat că au o mare influență asupra acesteia. O oarecare influență au 28,0% dintre persoanele ocupate, iar peste jumătate (51,5%) au puțină sau nu au deloc. Pe lângă întrebarea cu privire la posibilitatea de a influența ordinea în îndeplinirea sarcinilor profesionale, respondenții au fost întrebați și în legătură cu **măsura în care pot influența conținutul acestora**, pentru a se vedea dacă aceștia beneficiază de o anumită libertate în a decide cum anume își îndeplinesc aceste sarcini. Doar 19,8% au declarat că au o influență mare. Aproximativ un sfert (25,3%) au o oarecare influență, în timp ce peste jumătate (54,9%) fie au doar puțină influență, fie nu au deloc.

Pe grupe de ocupații, cea mai ridicată pondere a celor care au o influență mare atât în ceea ce privește ordinea îndeplinirii sarcinilor profesionale (60,3%) cât și conținutul acestora (59,1%) se înregistrează în grupa membrilor corpului legislativ, ai executivului, înalților conducători ai administrației publice, conducătorilor și funcționarilor superiori.

În trimestrul II 2019, din cele 8814 mii persoane ocupate, **83,2% își desfășurau cea mai mare parte a activităților profesionale la sediul angajatorului sau la sediul propriu**, 7,1% la domiciliul clienților, 6,2% în locuri care nu sunt fixe (de exemplu vehicule), iar 0,6% la domiciliu. Alte locuri au fost menționate de 2,9% dintre respondenți.

În ceea ce privește **timpul necesar pentru a ajunge la locul de muncă**, cele mai multe (43,1%) din cele 8765 mii persoane care nu lucrează la domiciliu au menționat o durată de 15-30 de minute. Durata deplasării se situează în acest interval pentru peste jumătate dintre persoanele ocupate din mediul urban (50,1%) și peste o treime din cele din mediul rural (34,7%). Doar 9,9% dintre cei din municipii și orașe au indicat o durată a deplasării mai mică de 15 minute, față de 28,0% dintre cei din comune.

Din totalul celor 8814 mii persoane ocupate care au făcut obiectul cercetării statistice din trimestrul II 2019, 1880 mii (21,3%) **lucrau uneori într-o locație diferită de cea în care își desfășurau în mod obișnuit activitatea**. Dintre acestea, cele mai multe (36,5%) își schimbau frecvent locația (cel puțin o dată pe săptămână).

³⁾ Înregistrarea timpului lucrat sau a prezenței poate fi realizată automat - printr-un sistem de pontaj, manual de către supraveghetor, un coleg sau chiar de salariatul însuși sau printr-o altă modalitate

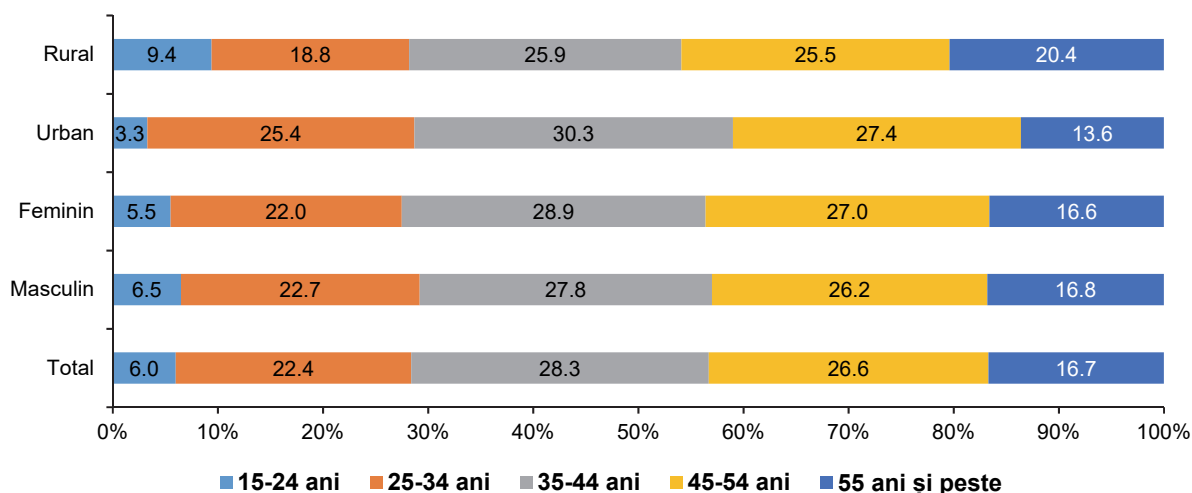
1. Caracteristici generale

Cercetarea s-a desfășurat în trimestrul II 2019 ca modul atașat la Ancheta asupra forței de muncă în gospodării și s-a adresat **persoanelor ocupate**. Toți respondenții la ancheta principală (AMIGO) au răspuns și la întrebările modului. Datele analizate în această lucrare se referă la cele **8814 mii persoane** pentru care s-au colectat date prin modulul “Organizarea muncii și tipologia programului de lucru”.

În trimestrul II 2019, din cele **8814 mii persoane care au făcut obiectul anchetei**, 57,0% erau bărbați și 54,6% locuiau în mediul urban.

Analiza distribuției **pe grupe de vârstă** a populației țintă a anchetei indică faptul că ponderile cele mai mari erau deținute de persoanele din grupele de vârstă 35-44 ani (28,3%) și 45-54 ani (26,6%), cu valori apropiate atât pe sexe, cât și pe medii.

Figura 1 - Distribuția populației ocupate, pe sexe, medii și grupe de vârstă (%)

În ceea ce privește **nivelul de instruire**, 7183 mii persoane reprezentând 81,5% din totalul persoanelor intervievate erau absolvente de studii medii sau superioare. Persoanele cu nivel scăzut de instruire reprezentau 18,5% din totalul populației și proveneau, în marea lor majoritate (82,2%), din mediul rural. Dintre cei cu nivel scăzut de instruire, 14,6% nu absolviseră nicio școală sau absolviseră cel mult ciclul primar.

Repartizarea populației ocupate după forma de proprietate a locului de muncă arată că sectorul privat cuprindea 82,5% din populația ocupată; dintre aceste persoane, 58,9% erau de sex masculin iar 50,3% aveau domiciliul în mediul urban. Din cele 1440 mii persoane care lucrau în sectorul public (16,3%), 74,8% locuiau în mediul urban și 53,2% erau femei.

Pe sectoare de activitate, se constată că 48,2% dintre persoanele ocupate lucrau în servicii, 29,6% în industrie și construcții și 22,2% în sectorul agricol.

Din cele 6859 mii persoane care lucrau în ramurile neagricole, cele mai multe lucrau în industria prelucrătoare (24,0%), în comerțul cu ridicata și cu amănuntul (18,3%) și în construcții (10,2%).

Repartizarea populației țintă a anchetei **pe grupe de ocupații**, evidențiază că ponderi mari în total înregistrau lucrătorii calificați în agricultură, silvicultură și pescuit (18,6%) și muncitorii calificați și asimilați (16,0%). La polul opus, grupa membrilor corpului legislativ ai executivului, înalților conducători ai administrației publice, conducătorilor și funcționarilor superiori reprezenta 2,1%, iar cea a funcționarilor administrativi 4,0%.

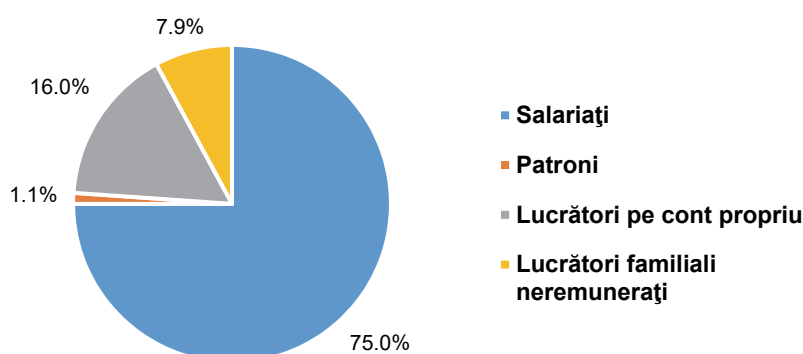
După statutul profesional, trei sferturi dintre cele 8814 mii persoane ocupate (6610 mii persoane) își desfășurau activitatea ca salariați; din totalul acestora 56,3% erau bărbați și 68,0% locuiau în mediul urban.

Patronii reprezentau 1,1% din populația ocupată, numărul bărbaților din această categorie fiind de 3,0 ori mai mare decât cel al femeilor.

Lucrătorii pe cont propriu reprezentau 16,0% din populația ocupată (1408 mii persoane). Cei mai mulți dintre aceștia erau bărbați (71,0%) și locuiau în mediul rural (84,8%).

694 mii persoane (7,9% din populația ocupată) desfășurau activități fără plată în afacerea unui membru al familiei, în calitate de lucrător familial neremunerat. Dintre aceștia, aproximativ două treimi (67,2%) erau femei, iar 95,5% locuiau în mediul rural.

Figura 2 - Distribuția populației ocupate după statutul profesional (%)

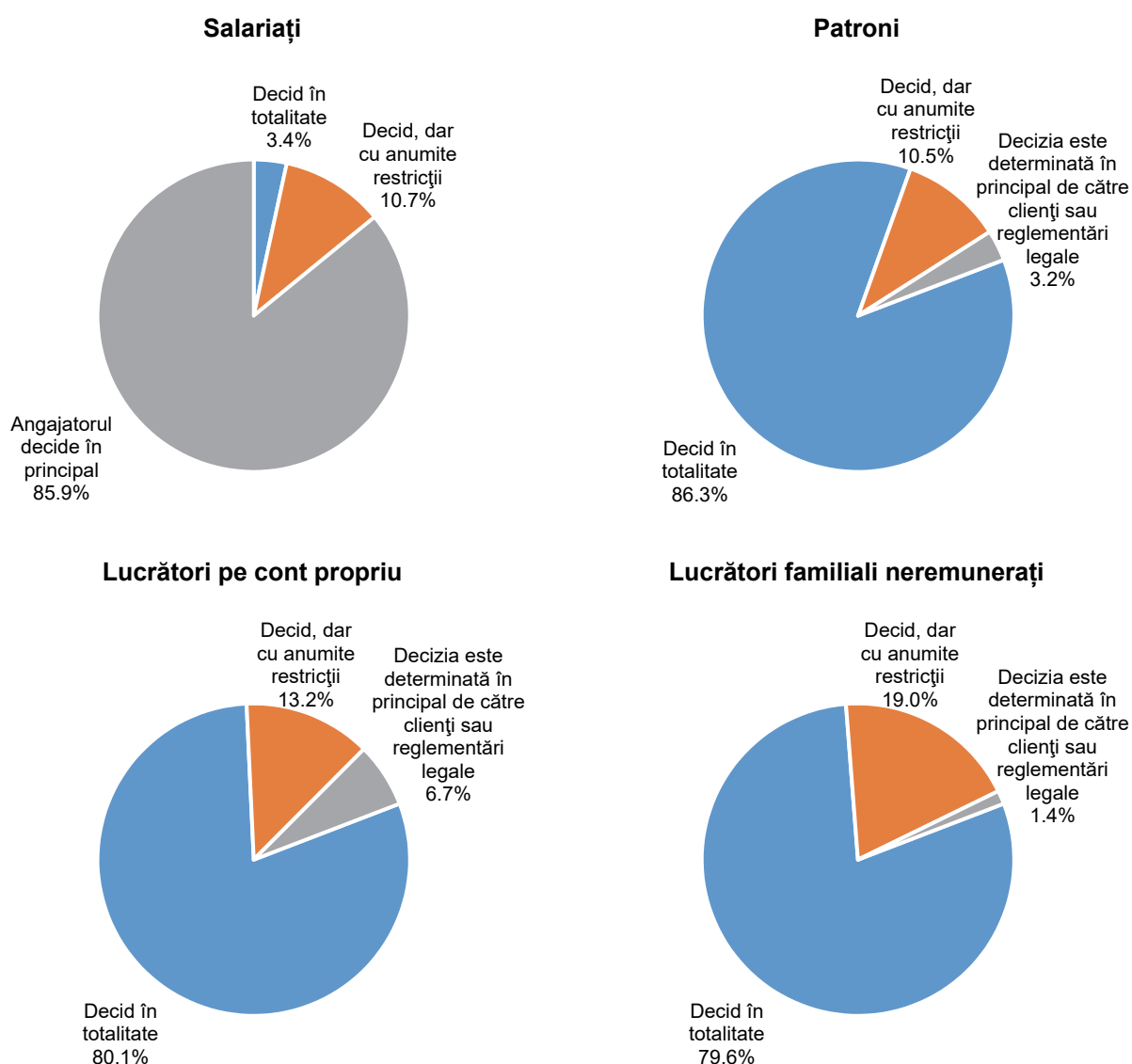
Organizarea muncii și tipologia programului de lucru constituie tema principală a cercetării statistice desfășurate în trimestrul II 2019, având ca obiectiv obținerea informațiilor referitoare la aspecte privind modul de organizare a muncii și a timpului de lucru, precum și flexibilitatea programului de lucru din perspectiva salariaților și a lucrătorilor independenți. Principalele concluzii vor fi prezentate în capitolele următoare.

2. Flexibilitatea programului de lucru

În trimestrul II 2019, din cele 8814 mii persoane ocupate, doar 22,6% **puteau decide în totalitate cu privire la începutul și sfârșitul programului de lucru**, în timp ce 11,8% puteau decide doar cu anumite restricții. Cele mai multe persoane ocupate (65,6%) au declarat că angajatorul este cel care ia decizia (în cazul salariaților) sau decizia este determinată în principal de către clienți sau reglementări legale (în cazul patronilor, al lucrătorilor pe cont propriu și lucrătorilor familiari neremunerați).

Flexibilitatea programului de lucru este evident mai redusă în cazul salariaților decât în cazul celorlalte categorii.

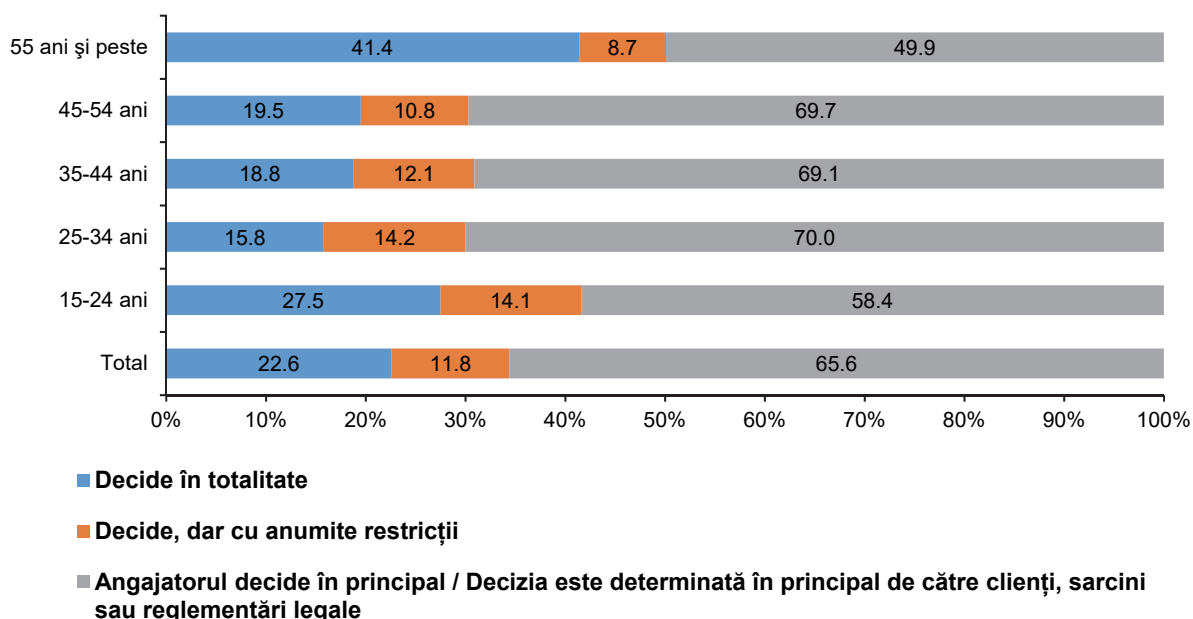
Figura 3 - Distribuția populației ocupate după posibilitatea de a decide cu privire la începutul și sfârșitul programului de lucru, după statutul profesional (%)

Ponderea persoanelor care au în totalitate posibilitatea de a-și stabili singure programul de lucru are valori apropiate pe sexe (22,5% la bărbați și 22,8% la femei), dar diferă semnificativ pe medii de rezidență (8,4% în urban și 39,7% în rural).

Cea mai mare flexibilitate în stabilirea începutului și sfârșitului programului de lucru o au persoanele de 55 ani și peste, 41,4% dintre acestea având posibilitatea să decidă în totalitate în această privință, față de numai 15,8% dintre cele de 25-34 ani.

Figura 4 - Distribuția populației ocupate după posibilitatea de a decide cu privire la începutul și sfârșitul programului de lucru, pe grupe de vârstă (%)

Pe grupe de ocupații, 82,3% dintre lucrătorii calificați în agricultură, silvicultură și pescuit pot decide în totalitate cu privire la programul lor de lucru, la polul opus situându-se funcționarii administrativi din rândul cărora doar 3,6% au această posibilitate.

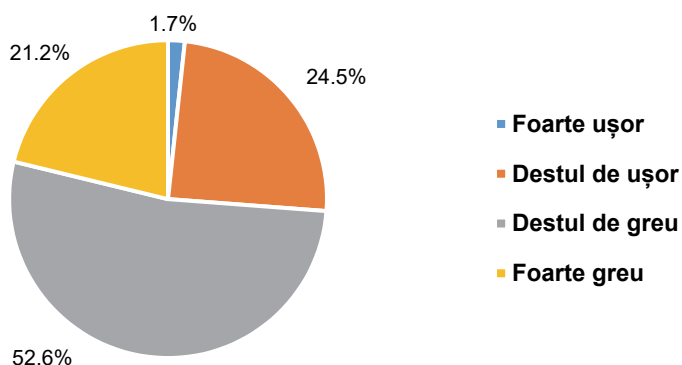
Proporția celor care pot decide, dar doar într-o anumită măsură (deci cu anumite restricții) în ceea ce privește ora de început și de sfârșit a programului de lucru variază între 7,1% în cazul muncitorilor calificați și asimilați și 25,0% în cazul membrilor corpului legislativ, ai executivului, înalților conducători ai administrației publice, conducătorilor și funcționarilor superiori.

84,5% dintre muncitorii calificați și 83,4% dintre lucrătorii în domeniul serviciilor au declarat că nu pot influența deloc ora de început și sfârșit a zilei de lucru, față de doar 5,4% dintre lucrătorii calificați în agricultură, silvicultură și pescuit.

Pe activități ale economiei naționale, 76,2% dintre cei care lucrează în agricultură, silvicultură și pescuit pot decide în totalitate cu privire la începutul și sfârșitul programului de lucru, față de doar 1,2% dintre persoanele care lucrează în industria extractivă. De altfel, în industria extractivă se înregistrează și cea mai mică pondere a celor care pot decide, însă cu anumite restricții (1,7%), cea mai mare pondere fiind în activitățile profesionale, științifice și tehnice (27,0%).

Intervievate în legătură cu **posibilitatea de a-și lua 1-2 ore libere într-o zi lucrătoare**, în mod spontan (deci fără a fi planificat din timp), în scopul de a-și rezolva probleme personale sau de familie, peste jumătate (52,6%) dintre cele 6820 mii persoane care nu pot decide decât cu anumite restricții sau deloc cu privire la începutul și sfârșitul programului de lucru, au declarat că pot face acest lucru destul de greu.

Figura 5 - Distribuția populației ocupate care nu poate decide^{*)} cu privire la începutul și sfârșitul programului de lucru, după posibilitatea de a-și lua 1-2 ore libere pentru rezolvarea unor probleme personale (%)

^{*)} sau poate decide, dar cu anumite restricții

Proporțiile sunt foarte apropiate atât pe sexe și medii de rezidență, cât și pe grupe de vârstă, dar diferă semnificativ după statutul profesional. Cei mai mulți salariați își pot lua destul de greu sau foarte greu 1-2 ore libere pentru rezolvarea unor probleme personale, față de celelalte categorii, care pot face acest lucru destul de ușor sau chiar foarte ușor.

Tabelul 1 - Distribuția populației ocupate care nu poate decide^{*)} cu privire la începutul și sfârșitul programului de lucru, după posibilitatea de a-și lua 1-2 ore libere pentru rezolvarea unor probleme personale, după statutul profesional (%)

	Total	Foarte ușor	Destul de ușor	Destul de greu	Foarte greu
TOTAL	100,0	1,7	24,5	52,6	21,2
Salariat	100,0	1,2	21,8	54,7	22,3
Patron	100,0	19,1	59,0	19,4	2,5
Lucrător pe cont propriu	100,0	8,5	57,2	26,4	7,9
Lucrător familial neremunerat	100,0	11,4	78,6	9,7	0,3

^{*)} sau poate decide, dar cu anumite restricții

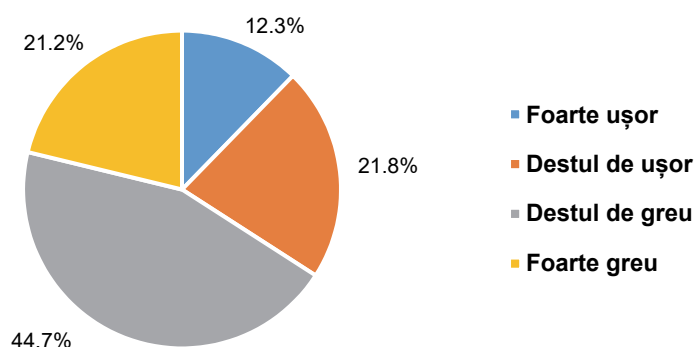
Indiferent de forma de proprietate a locului de muncă, pentru majoritatea salariaților este dificil să-și ia ore libere pentru rezolvarea unor probleme personale. 74,9% dintre salariații de la stat și 77,7% dintre cei din privat care nu au posibilitatea să decidă cu privire la începutul și sfârșitul zilei de lucru sau pot decide, însă doar cu anumite restricții, nu beneficiază nici de flexibilitate în ceea ce privește posibilitatea de a-și lua câteva ore libere, declarând că pot face acest lucru destul de greu sau foarte greu.

Pe grupe de ocupații, 80,1% din muncitorii calificați și 78,9% dintre lucrătorii în domeniul serviciilor au declarat că își pot lua destul de greu sau foarte greu 1-2 ore libere, față de 25,5% dintre lucrătorii calificați în agricultură, silvicultură și pescuit și 44,2% dintre membrii corpului legislativ, ai executivului, înalți conducători ai administrației publice, conducători și funcționari superiori.

Analiza pe activități ale economiei naționale relevă faptul că cele mai mari ponderi ale persoanelor ocupate care își pot lua destul de greu sau foarte greu 1-2 ore libere se înregistrează în industria extractivă (87,3%) și în cea prelucrătoare (84,4%), iar cele mai mici în agricultură, silvicultură și pescuit (41,0%) și tranzacții imobiliare (44,9%).

Din cele 8814 mii persoane ocupate, aproape două treimi (65,9%) nu își pot lua decât destul de greu sau chiar foarte greu **una sau două zile libere** în mod spontan (fără a fi planificat) **într-un interval de 3 zile lucrătoare**.

Figura 6 - Distribuția populației ocupate după posibilitatea de a-și lua 1-2 zile libere cu o notificare prealabilă de cel mult 3 zile lucrătoare (%)

Ponderea persoanelor care își pot lua destul de greu sau chiar foarte greu 1-2 zile libere într-un interval de 3 zile lucrătoare are valori apropiate pe sexe (66,3% la bărbați și 65,3% la femei), dar diferă semnificativ pe medii de rezidență (77,8% în urban și 51,5% în rural).

Peste 70% dintre persoanele de 45-54 ani (70,5%) și 25-34 ani (70,1%) întâmpină dificultăți în luarea a 1-2 zile libere, comparativ cu 50,1% dintre cei de peste 55 ani.

Și în acest caz, flexibilitatea programului de lucru prin prisma posibilității de a lua zile libere în mod spontan este mult mai mare în cazul lucrătorilor independenți decât în cazul salariaților. Doar pentru 16,2% dintre patroni este destul de greu sau foarte greu să-și ia 1-2 zile libere (proporție egală cu cea a lucrătorilor pe cont propriu), în timp ce în cazul salariaților proporția este de 83,3%.

Indiferent de forma de proprietate a locului de muncă, pentru majoritatea salariaților este dificil să-și ia zile libere pentru rezolvarea unor probleme personale, 82,7% dintre cei care lucrează la stat și 83,6% dintre cei din mediul privat declarând că le este destul de greu sau chiar foarte greu să facă acest lucru.

Peste 80,0% dintre muncitorii calificați și lucrătorii în domeniul serviciilor au declarat că își iau destul de greu sau foarte greu 1-2 zile libere, la polul opus situându-se lucrătorii calificați în agricultură, silvicultură și pescuit la care ponderea este de 11,3%.

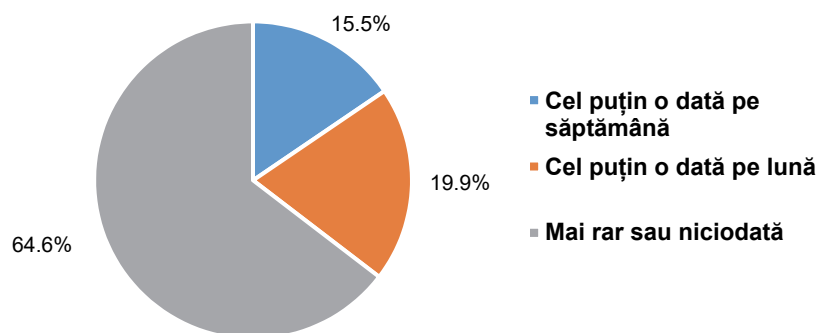
Tabelul 2 - Distribuția populației ocupate după posibilitatea de a-și lua 1-2 zile libere cu o notificare prealabilă de cel mult 3 zile lucrătoare, pe grupe de ocupații (%)

	Total	Foarte ușor	Destul de ușor	Destul de greu	Foarte greu
Membri ai corpului legislativ, ai executivului, înalți conducători ai administrației publice, conducători și funcționari superiori	100,0	22,3	34,8	36,0	6,9
Specialiști în diverse domenii de activitate	100,0	4,3	20,4	55,0	20,3
Tehnicienii și alți specialiști din domeniul tehnic	100,0	3,0	21,9	52,5	22,6
Funcționari administrativi	100,0	2,8	18,1	56,6	22,5
Lucrători în domeniul serviciilor	100,0	4,1	14,5	53,5	27,9
Lucrători calificați în agricultură, silvicultură și pescuit	100,0	44,4	44,3	9,1	2,2
Muncitori calificați și asimilați	100,0	3,4	14,3	55,6	26,7
Alte categorii de ocupații	100,0	6,3	14,0	49,9	29,8
din care: muncitori necalificați	100,0	11,5	18,6	44,4	25,5

Pe activități ale economiei naționale, ponderile cele mai mari ale persoanelor care nu au posibilitatea să-și ia 1-2 zile libere decât destul de greu sau foarte greu s-au înregistrat în rândul celor care lucrează în industria extractivă (93,4%) și în producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat (88,4%). Cele mai mici ponderi (cu excepția lucrătorilor din agricultură, silvicultură și pescuit la care valoarea a fost de 16,8%) s-au înregistrat în cazul celor din tranzacții imobiliare (53,0%) și din activități de spectacole, culturale și recreative (57,8%).

În ceea ce privește **frecvența modificării programului de lucru în funcție de sarcinile profesionale sau de solicitările clienților sau ale superiorilor**, aproape două treimi (64,6%) dintre persoanele intervievate au declarat că sunt nevoite să facă acest lucru mai rar de o dată pe lună sau niciodată. 15,5% își modifică programul cel puțin o dată pe săptămână, iar 19,9 % cel puțin o dată pe lună.

Figura 7 - Distribuția populației ocupate după frecvența modificării programului de lucru în funcție de sarcinile profesionale sau de solicitările clienților sau ale superiorilor (%)

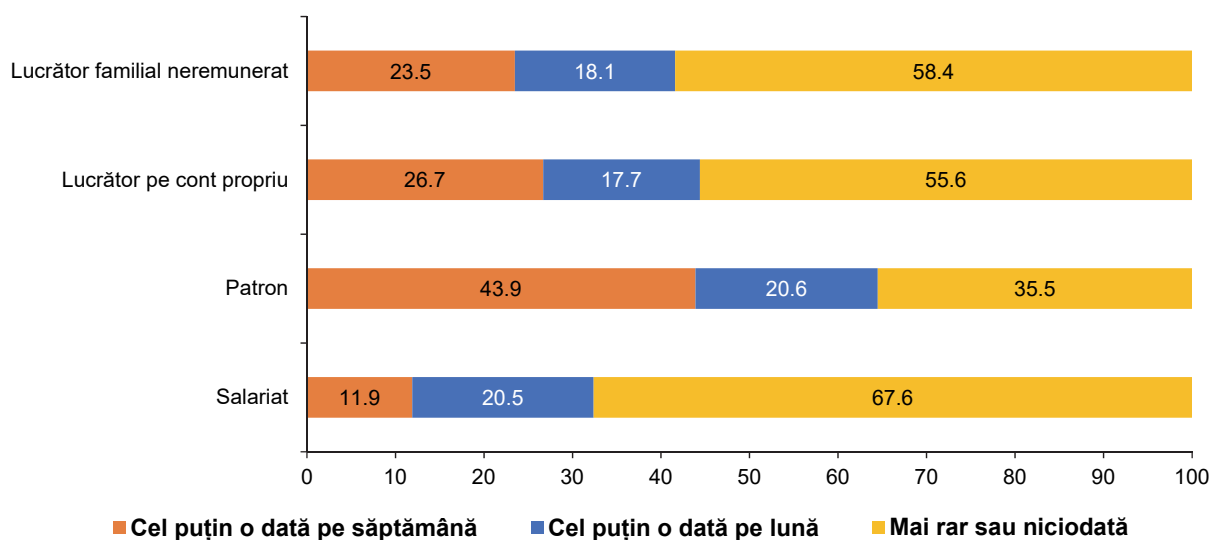

Bărbații își schimbă mai des decât femeile programul de lucru în funcție de sarcinile profesionale sau solicitările clienților sau ale superiorilor. 17,2% dintre ei sunt nevoiți să facă acest lucru cel puțin o dată pe săptămână (față de 13,3% dintre femei) iar 21,5% cel puțin o dată pe lună (față de 17,7% dintre femei).

Pe grupe de vârstă, proporția celor care sunt nevoiți să-și schimbe des programul de lucru, adică cel puțin o dată pe săptămână variază între 14,6% la persoanele de 35-44 ani și 18,1% la cele de peste 55 ani.

43,9% dintre patroni trebuie să-și adapteze programul de lucru cel puțin o dată pe săptămână pentru a-și îndeplini obligațiile profesionale, față de 11,9% dintre salariați, 26,7% dintre lucrătorii pe cont propriu și 23,5% dintre lucrătorii familiali neremunerați.

Figura 8 - Distribuția populației ocupate după frecvența modificării programului de lucru în funcție de sarcinile profesionale sau de solicitările clienților sau ale superiorilor, după statutul profesional (%)

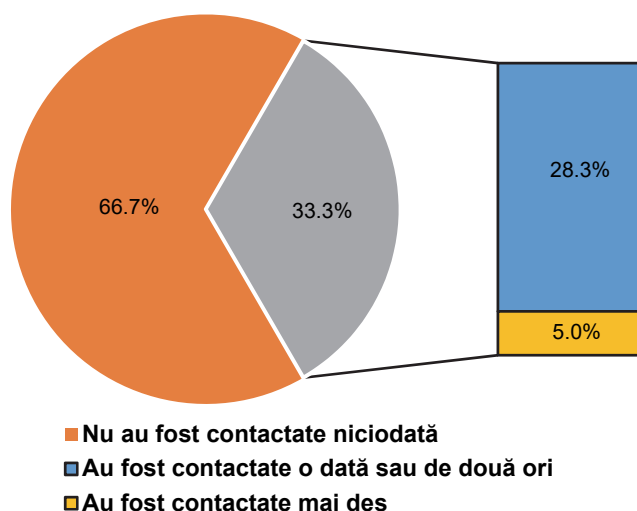

Pe grupe de ocupații, proporția celor care trebuie să-și modifice cel puțin o dată pe săptămână programul de lucru variază între 10,2% (funcționarii administrativi) și 31,0% (membrii corpului legislativ, ai executivului, înalți conducători ai administrației publice, conducători și funcționari superiori).

Pe activități ale economiei naționale, cei care lucrează în tranzacții imobiliare sunt cel mai des nevoiți să-și adapteze programul pentru a-și îndeplini sarcinile profesionale, 27,2% dintre aceștia modificându-și programul cel puțin o dată pe săptămână, față de doar 4,8% dintre cei care lucrează în învățământ.

În ceea ce privește **frecvența cu care au fost contactate în timpul liber pentru probleme de serviciu** de către șefi, colegi, parteneri de afaceri sau clienți, **în ultimele 2 luni anterioare desfășurării anchetei**, din cele 8814 mii persoane ocupate, 66,7% au declarat că nu au fost niciodată contactate, 28,3% au fost contactate o dată sau de două ori, iar 5,0% mai des de atât.

Figura 9 - Distribuția persoanelor ocupate după frecvența cu care au fost contactate în timpul liber^{*)} pentru probleme de serviciu (%)

^{*)} în ultimele două luni anterioare anchetei

66,1% dintre patroni au fost contactați în timpul liber (față de 35,2% dintre salariați, 27,7% dintre lucrătorii pe cont propriu și 21,8% dintre lucrătorii familiali neremunerați). 36,6% dintre patroni au fost contactați o dată sau de două ori, iar 29,5% chiar mai des.

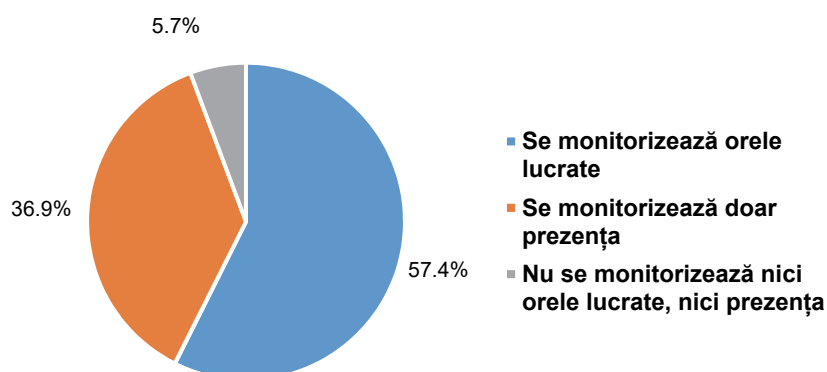
Pe grupe de ocupații, ponderea celor care au fost contactați în timpul liber pentru probleme de serviciu variază între 21,9% (în cazul lucrătorilor din agricultură, silvicultură și pescuit) și 62,5% (în cazul membrilor corpului legislativ, ai executivului, înalților conducători ai administrației publice, conducătorilor și funcționarilor superiori).

Pe activități ale economiei naționale, au fost contactați în timpul liber 50,8% dintre cei care lucrează în tranzacții imobiliare și 45,4% dintre cei din construcții, față de doar 23,0% dintre cei care lucrează în agricultură, silvicultură și pescuit și 25,0% dintre lucrătorii din industria prelucrătoare.

3. Metode de organizare a activității la locul de muncă

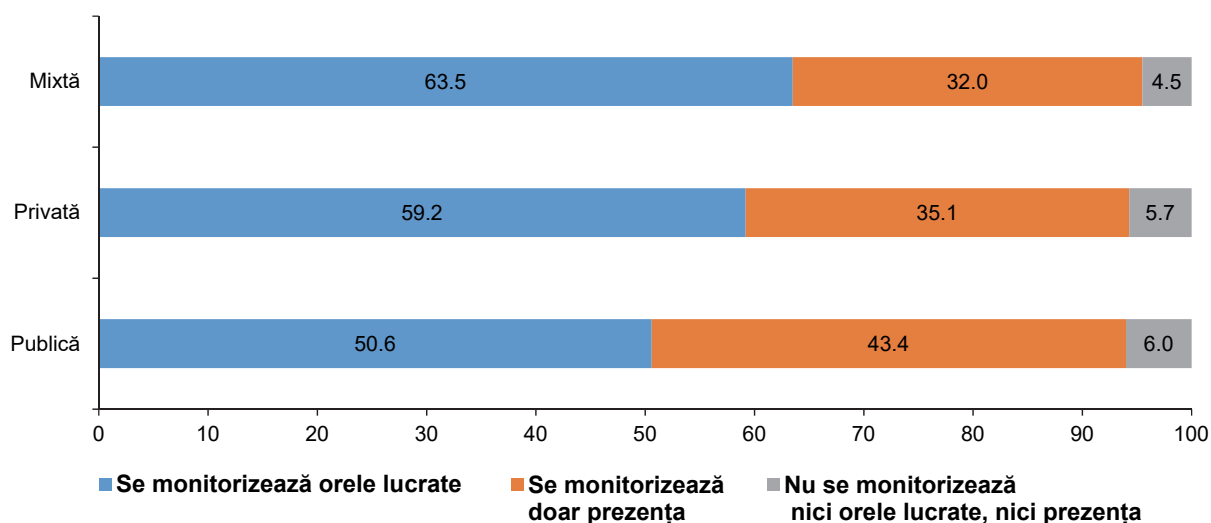
Intervievați în legătură cu **monitorizarea orelor lucrate sau a prezenței la locul de muncă**, peste jumătate din cei 6610 mii salariați (57,4%) au declarat că la locul de muncă principal se înregistrează numărul de ore lucrate. În cazul a 36,9% dintre salariați se monitorizează doar prezența, iar pentru 5,7% nu se monitorizează nici orele lucrate, nici prezența. Lipsa înregistrării numărului de ore lucrate și a prezenței denotă un grad mare de autonomie și de încredere din partea angajatorului, iar înregistrarea doar a prezenței poate fi considerată mai puțin strictă decât înregistrarea exactă a orelor lucrate. Pe de altă parte, înregistrarea orelor lucrate poate funcționa și ca o măsură de protecție a angajatului față de situațiile în care ar putea lucra în mod frecvent mai mult decât s-a convenit prin contract sau poate să indice faptul că este disponibil în mod constant în afara programului de lucru.

Figura 10 - Distribuția salariaților după monitorizarea orelor lucrate sau a prezenței la locul de muncă (%)

Ponderea salariaților cărora le este monitorizată doar prezența este mai mare în cazul celor din sectorul de stat decât în cazul celor din sectorul privat sau mixt. În schimb, ponderea salariaților ale căror ore lucrate sunt monitorizate de către angajator, este mai mică la stat decât în cazul celorlalte două sectoare.

Figura 11 - Distribuția salariaților după monitorizarea orelor lucrate sau a prezenței la locul de muncă și forma de proprietate a locului de muncă (%)

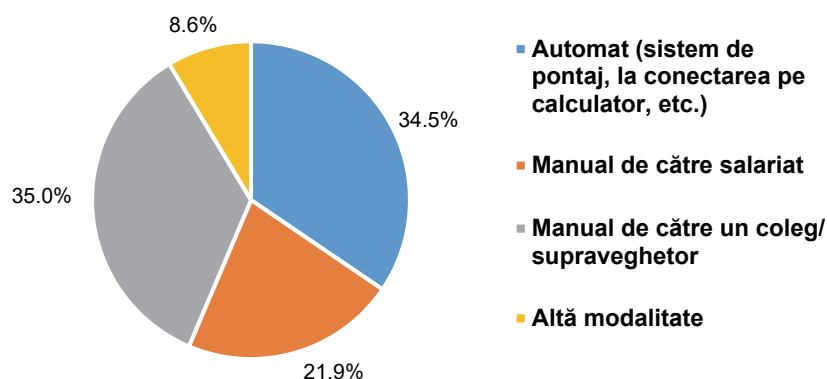
Pe grupe de ocupații, ponderea salariaților în cazul cărora nu se monitorizează nici orele lucrate, nici prezența a variat între 3,8% (muncitorii calificați) și 16,0% (membri ai corpului legislativ, ai executivului, înalți conducători ai administrației publice, conducători și funcționari superiori). În rândul muncitorilor calificați s-a înregistrat cea mai mare pondere a celor monitorizați în privința orelor lucrate (62,8%), în timp ce în rândul funcționarilor administrativi era cea mai mare pondere a celor monitorizați doar în ceea ce privește prezența (46,1%).

În majoritatea activităților economice, salariații au declarat în proporție de peste 50,0% că orele lucrate sunt monitorizate de către angajator (cea mai mare valoare înregistrându-se în industria prelucrătoare, de 68,7%). Ponderi sub 50,0% s-au înregistrat în rândul celor din activități profesionale, științifice și tehnice (46,2%), activități de spectacole, culturale și recreative (47,9%), sănătate și asistență socială (48,8%) și învățământ (49,0%).

În învățământ se înregistrează cea mai mare valoare a proporției celor care au declarat că li se înregistrează doar prezența la lucru (47,4%), în timp ce în tranzacțiile imobiliare este cea mai mare proporție a celor care nu au nici prezența, nici orele monitorizate (12,1%).

Din totalul celor 6229 mii salariați ale căror ore lucrate sau prezență sunt înregistrate, cei mai mulți au declarat că înregistrarea acestora este făcută manual, de către un coleg sau un supraveghetor (35,0%) sau automat, printr-un sistem de pontaj sau la conectarea pe calculator, pornirea unui utilaj sau a unui vehicul (34,5%).

Figura 12 - Distribuția salariaților al căror timp de lucru/prezență sunt înregistrate (monitorizate), după modalitatea de înregistrare (%)

Înregistrarea manuală de către angajat denotă un nivel destul de ridicat de încredere din partea angajatorului, pe când înregistrarea de către un supraveghetor sau un alt coleg se consideră a fi mai restrictivă. 36,5% dintre membrii corpului legislativ, ai executivului, înalților conducători ai administrației publice, conducătorilor și funcționarilor superiori și 30,8% dintre funcționarii administrativi își înregistrează personal, manual prezența sau orele lucrate. La polul opus se situează muncitorii necalificați (13,1%) și lucrătorii calificați din agricultură, silvicultură și pescuit (13,9%). De altfel, în cazul a peste 50,0% dintre muncitorii necalificați (54,8%) și lucrătorii calificați din agricultură, silvicultură și pescuit (50,9%) înregistrarea se face de către un coleg sau supraveghetor.

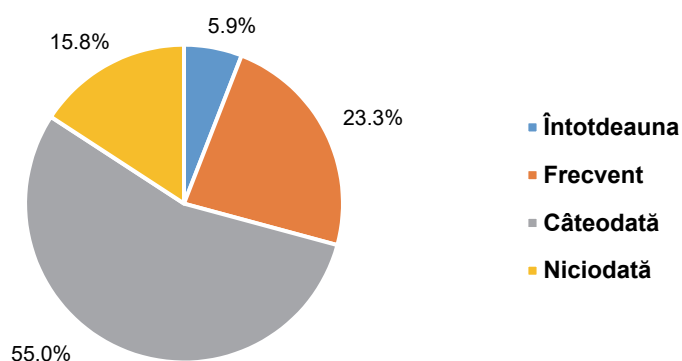
Cea mai mare pondere a celor la care înregistrarea se face automat (prin sistem de pontaj, conectarea la calculator, etc.) este în rândul specialiștilor din diverse domenii de activitate (39,8%).

Pe activități ale economiei naționale, înregistrarea de către un coleg sau supraveghetor a fost cel mai des menționată de cei din construcții (55,6%), agricultură, silvicultură și pescuit (55,2%), distribuția apei, salubritate, gestionarea deșeurilor (55,1%) și industria extractivă (54,2%). Înregistrarea manuală de către salariat a fost menționată în special de cei din învățământ (44,0%) și din activități profesionale, științifice și tehnice (38,3%), iar cea automată - de salariații din informații și comunicații (56,7%) și din industria prelucrătoare (49,9%).

Întrebate în legătură cu **frecvența cu care lucrează sub presiunea timpului** (timpul în care trebuie să îndeplinească sarcinile de serviciu nu este suficient, prin urmare trebuie fie să accelereze ritmul de lucru, fie să-și prelungească programul), aproape 30,0% dintre persoanele intervievate au afirmat că lucrează întotdeauna sau în mod frecvent sub presiunea timpului. Trebuie subliniat faptul că în cazul persoanelor care trebuie să-și prelungească în mod uzual programul de lucru pentru a-și putea îndeplini sarcinile profesionale, acest aspect le influențează negativ libertatea de a-și organiza timpul liber sau de a-și îndeplini obligațiile de familie.

Peste jumătate (55,0%) dintre persoanele ocupate au menționat că lucrează doar câteodată sub presiunea timpului, iar 15,8% niciodată.

Figura 13 - Distribuția populației ocupate după frecvența cu care lucrează sub presiunea timpului (%)

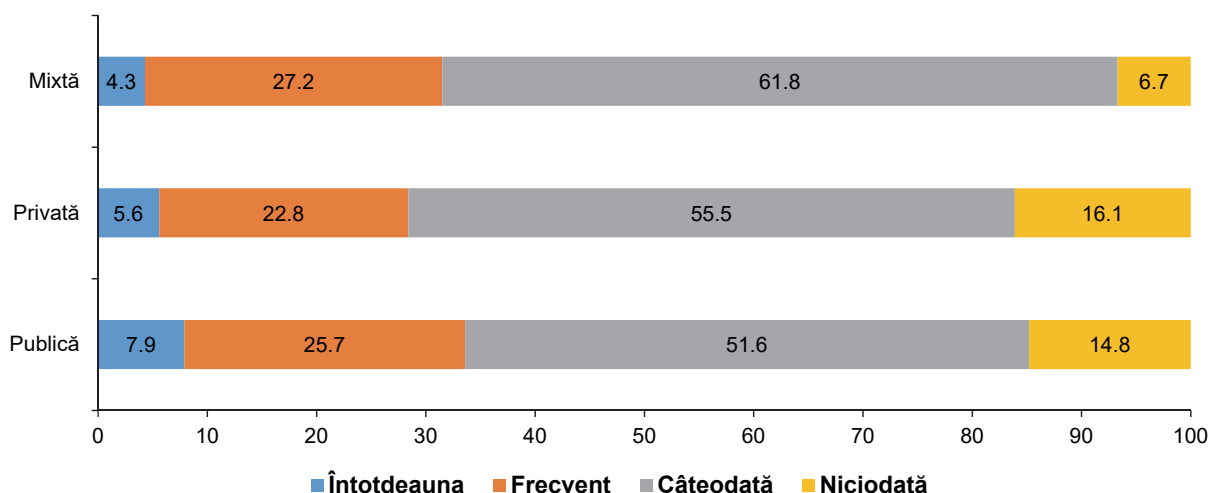

Pe sexe, valorile sunt apropiate, 29,2% dintre bărbați și 29,4% dintre femei lucrând întotdeauna sau frecvent sub presiunea timpului, însă pe medii de rezidență diferențele sunt destul de mari (34,8% în urban și de 22,5% în rural).

11,5% dintre patroni au menționat că lucrează întotdeauna sub presiunea timpului, față de 6,8% dintre salariați, 2,9% dintre lucrătorii pe cont propriu și 3,0% dintre lucrătorii familiari neremunerați. Sunt presați de timp în mod frecvent în îndeplinirea sarcinilor de serviciu 27,1% dintre salariați, 25,7% dintre patroni, 12,5% dintre lucrătorii pe cont propriu și 8,7% dintre lucrătorii familiari neremunerați.

După forma de proprietate a locului de muncă, 7,9% dintre persoanele ocupate din sectorul public au declarat că lucrează întotdeauna sub presiunea timpului, față de 5,6% dintre cele din sectorul privat și 4,3% dintre cele din sectorul mixt.

Figura 14 - Distribuția populației ocupate după frecvența cu care lucrează sub presiunea timpului și forma de proprietate a locului de muncă (%)

34,6% dintre persoanele ocupate cu studii superioare lucrează întotdeauna sau frecvent fiind presate de timp, pondere mai mare decât în cazul celor cu studii medii (30,7%) și a celor cu nivel scăzut de educație (18,3%).

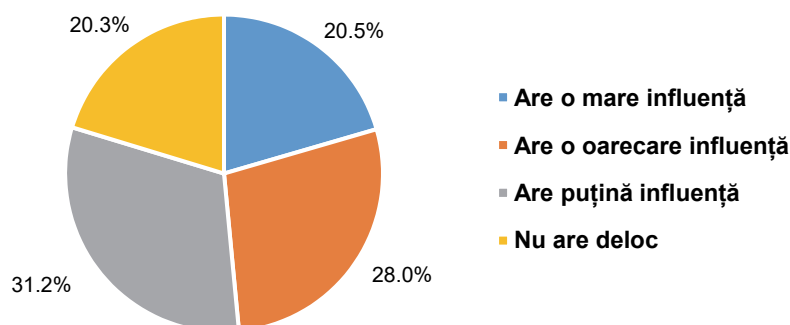
Pe grupe de ocupații, cele mai multe persoane care lucrează întotdeauna sau în mod frecvent sub presiunea timpului sunt în grupa muncitorilor calificați (35,3%) și a funcționarilor administrativi (35,2%). La polul opus, cea mai mare pondere a celor care au menționat că lucrează doar câteodată sau niciodată sub presiunea timpului se înregistrează în rândul lucrătorilor calificați din agricultură, silvicultură și pescuit (88,0%) și în cel al muncitorilor necalificați (74,7%).

Pe activități ale economiei naționale, persoanele care au menționat cel mai des faptul că lucrează întotdeauna sau frecvent sub presiunea timpului sunt din hoteluri și restaurante (40,4%) și din sănătate și asistență socială (40,3%).

Ponderea celor care lucrează doar câteodată sau niciodată sub presiunea timpului a înregistrat cele mai mari valori în agricultură, silvicultură și pescuit (87,0%), în distribuția apei, salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare și în învățământ (ambele cu 78,4%).

Întrebați în legătură cu **măsura în care pot influența ordinea în care își îndeplinesc sarcinile profesionale**, doar aproximativ o cincime (20,5%) au menționat că au o mare influență asupra acestora. O oarecare influență au 28,0% dintre persoanele ocupate, iar peste jumătate (51,5%) au puțină sau nu au deloc.

Figura 15 - Distribuția populației ocupate după măsura în care poate influența ordinea îndeplinirii sarcinilor profesionale (%)

Peste o treime (34,0%) dintre persoanele ocupate de peste 55 de ani au declarat că au o mare influență asupra ordinii în care își îndeplinesc sarcinile, față de 15,9% dintre persoanele de 25-34 ani.

Pe sexe, ponderea celor care au o influență mare este egală (20,5% atât la bărbați cât și la femei), dar diferă semnificativ pe medii de rezidență (11,7% în urban față de 31,0% în rural).

81,7% dintre patroni pot influența în mare măsură ordinea îndeplinirii sarcinilor profesionale, față de 62,7% dintre lucrătorii pe cont propriu, 50,5% dintre lucrătorii familiari neremunerați și doar 7,4% dintre salariați. Cei mai mulți salariați (65,2%) fie au doar puțină influență, fie nu au deloc.

22,5% dintre persoanele care lucrează în sectorul privat consideră că au o influență mare în ceea ce privește ordinea în care își îndeplinesc sarcinile profesionale, față de 11,2% dintre persoanele din sectorul public și 5,2% dintre cele din sectorul mixt.

Au afirmat că au o mare influență asupra ordinii îndeplinirii sarcinilor profesionale în special membrii corpului legislativ, ai executivului, înalții conducători ai administrației publice, conducătorii și funcționarii superiori (60,3%), la polul opus situându-se muncitorii calificați și asimilați (8,1%).

Tabelul 3 - Distribuția populației ocupate după măsura în care poate influența ordinea îndeplinirii sarcinilor profesionale, pe grupe de ocupații (%)

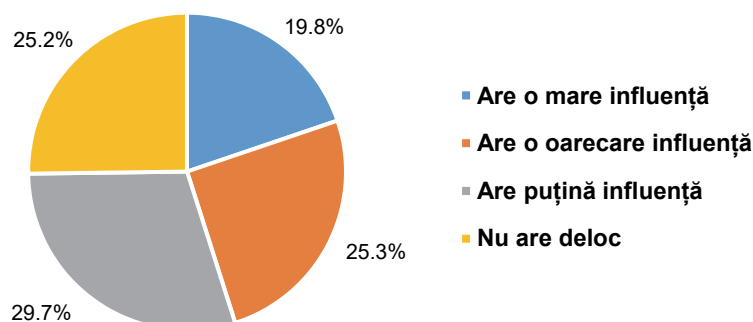
	Total	Are o mare influență	Are o oarecare influență	Are puțină influență	Nu are deloc
Membri ai corpului legislativ, ai executivului, înalți conducători ai administrației publice, conducători și funcționari superiori	100,0	60,3	31,7	6,0	2,0
Specialiști în diverse domenii de activitate	100,0	16,3	42,3	31,3	10,1
Tehnicienii și alți specialiști din domeniul tehnic	100,0	10,1	37,4	37,8	14,7
Funcționari administrativi	100,0	8,6	35,5	39,3	16,6
Lucrători în domeniul serviciilor	100,0	8,9	24,7	38,5	27,9
Lucrători calificați în agricultură, silvicultură și pescuit	100,0	58,3	30,4	7,1	4,2
Muncitori calificați și asimilați	100,0	8,1	22,2	42,3	27,4
Alte categorii de ocupații	100,0	9,9	18,3	37,2	34,6
din care: muncitori necalificați	100,0	16,4	18,5	29,9	35,2

Cu excepția celor care lucrează în agricultură, silvicultură și pescuit, care au afirmat în proporție de 54,7% că pot influența în mare măsură ordinea îndeplinirii sarcinilor profesionale, cele mai mari ponderi se înregistrează în tranzacții imobiliare (22,4%) și activități de spectacole, culturale și recreative (21,4%).

Cele mai mari proporții ale celor care nu pot influența deloc ordinea activităților profesionale sunt în activități de servicii administrative și activități de servicii suport (37,7%) și în industria prelucrătoare (35,2%).

Pe lângă întrebarea cu privire la posibilitatea de a influența ordinea în îndeplinirea sarcinilor profesionale, respondenții au fost întrebați și în legătură cu **măsura în care pot influența conținutul acestora**, pentru a se vedea dacă aceștia beneficiază de o anumită libertate în a decide cum anume își îndeplinesc aceste sarcini, respectiv modul de abordare, metodele de lucru, uneltele sau sursele de informații folosite. Doar 19,8% au declarat că au o influență mare. Aproximativ un sfert (25,3%) au o oarecare influență, în timp ce peste jumătate (54,9%) fie au doar puțină influență, fie nu au deloc.

Figura 16 - Distribuția populației ocupate după măsura în care poate influența conținutul sarcinilor profesionale (%)

Pe sexe, ponderea celor care au o influență mare este egală (19,8% atât la bărbați cât și la femei), dar diferă semnificativ pe medii de rezidență (11,3% în urban față de 30,1% în rural).

Aproape o treime (32,8%) dintre persoanele ocupate de peste 55 de ani au declarat că au o mare influență asupra conținutului sarcinilor, față de 15,2% dintre persoanele de 25-34 ani.

81,5% dintre patroni au posibilitatea să influențeze în mare măsură conținutul sarcinilor profesionale, față de 60,7% dintre lucrătorii pe cont propriu, 49,2% dintre lucrătorii familiari neremunerați și 7,1% dintre salariați. În ceea ce-i privește pe salariați, ponderea celor care consideră că au influență mare este mai ridicată în sectorul public (10,8%) decât în cel privat (6,0%) sau în cel mixt (5,2%).

Pe grupe de ocupații, membrii corpului legislativ, ai executivului, înalții conducători ai administrației publice, conducătorii și funcționarii superiori pot să influențeze în mare măsură conținutul sarcinilor profesionale (59,1%), la polul opus situându-se muncitorii calificați și asimilați (7,5%).

Tabelul 4 - Distribuția populației ocupate după măsura în care poate influența conținutul sarcinilor profesionale, pe grupe de ocupații (%)

	Total	Are o mare influență	Are o oarecare influență	Are puțină influență	Nu are deloc
Membri ai corpului legislativ, ai executivului, înalți conducători ai administrației publice, conducători și funcționari superiori	100,0	59,1	27,2	11,0	2,7
Specialiști în diverse domenii de activitate	100,0	15,9	36,8	32,3	15,0
Tehnicienii și alți specialiști din domeniul tehnic	100,0	9,4	32,0	35,4	23,2
Funcționari administrativi	100,0	8,0	28,2	37,5	26,3
Lucrători în domeniul serviciilor	100,0	9,0	22,3	35,4	33,3
Lucrători calificați în agricultură, silvicultură și pescuit	100,0	56,9	29,9	8,8	4,4
Muncitori calificați și asimilați	100,0	7,5	20,2	38,6	33,7
Alte categorii de ocupații	100,0	9,3	16,6	33,6	40,5
din care: muncitori necalificați	100,0	15,2	16,6	28,0	40,2

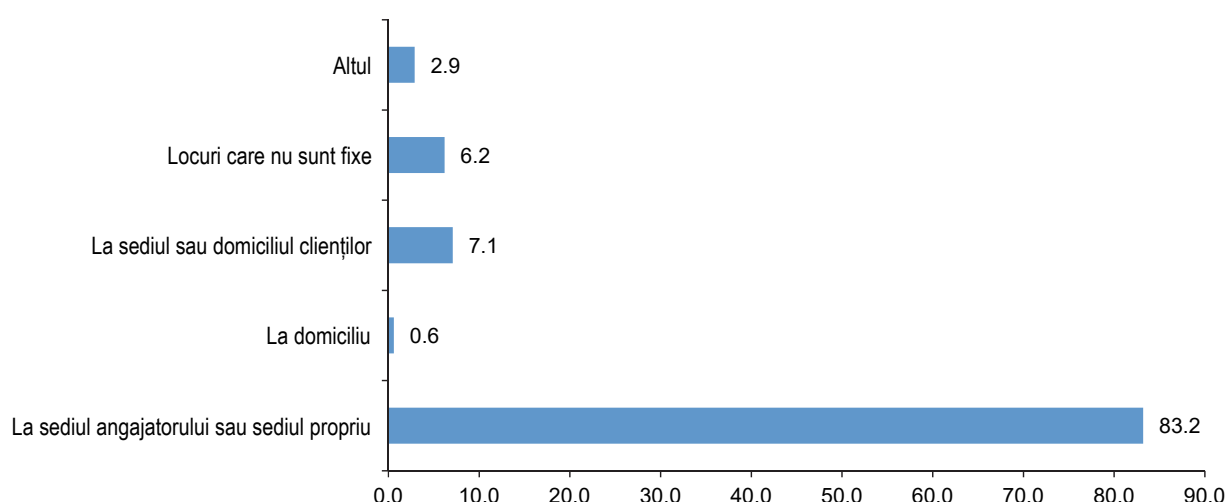
Cu excepția celor care lucrează în agricultură, silvicultură și pescuit, care au afirmat în proporție de 53,2% că pot influența semnificativ conținutul sarcinilor profesionale, cele mai mari ponderi se înregistrează în activități de spectacole, culturale și recreative (23,0%) și în tranzacții imobiliare (22,6%)

Cele mai mari proporții ale celor care nu pot influența deloc conținutul sarcinilor profesionale sunt în activități de servicii administrative și activități de servicii suport (42,5%), industria prelucrătoare (41,5%), distribuția apei, salubritate, gestionarea deșeurilor (40,8%) și industria extractivă (40,6%).

4. Locația de desfășurare a activității la locul de muncă principal

În trimestrul II 2019, din cele 8814 mii persoane ocupate, 83,2% își desfășurau cea mai mare parte a activităților profesionale la **sediul angajatorului sau la sediul propriu**, 7,1% la **domiciliul clienților**, 6,2% în **locuri care nu sunt fixe** (de exemplu vehicule), iar 0,6% **la domiciliu**. Alte locuri au fost menționate de 2,9% dintre respondenți.

Figura 17 - Distribuția populației ocupate după locația la care își desfășoară cea mai mare parte a activităților profesionale la locul de muncă principal (%)

Proporțiile sunt apropiate pe medii de rezidență, dar diferă semnificativ pe sexe. 94,7% dintre femei lucrau la sediul angajatorului sau la sediul propriu, față de 74,6% dintre bărbați. În schimb, 11,0% dintre bărbați au declarat că își desfășoară activitatea la sediul sau domiciliul clienților (față de 2,0% dintre femei) și 10,1% în locuri care nu sunt fixe (față de 1,1% dintre femei).

Ponderea femeilor care își desfășurau cea mai mare parte a activităților profesionale la domiciliu era de 0,8%, iar cea a bărbaților de 0,4%.

Pe grupe de vârstă, ponderea cea mai mare a celor care lucrau la sediul angajatorului sau la sediul propriu se înregistrează în rândul persoanelor de peste 55 de ani (85,3%).

Lucrul la sediul sau domiciliul clienților a fost indicat cel mai mult de persoanele de 15-24 ani (9,5%) și cel mai puțin de cei de peste 55 de ani (5,6%).

Sediul angajatorului sau sediul propriu a fost menționat cel mai des de lucrătorii familiari neremunerați (89,4%), sediul sau domiciliul clienților de lucrătorii pe cont propriu (14,0%), locurile care nu sunt fixe de către salariați (6,6%), în timp ce lucrul la domiciliu a fost indicat cel mai mult de patroni (3,0%).

Tabelul 5 - Distribuția populației ocupate, după locația în care își desfășoară cea mai mare parte a activităților profesionale la principalul loc de muncă, după statutul profesional (%)

	Total	La sediul angajatorului sau sediul propriu	La domiciliu	La sediul sau domiciliul clienților	Locuri care nu sunt fixe	Altul
TOTAL	100,0	83,2	0,6	7,1	6,2	2,9
Salariat	100,0	84,3	0,5	6,1	6,6	2,5
Patron	100,0	87,2	3,0	5,4	3,6	0,8
Lucrator pe cont propriu	100,0	74,8	0,8	14,0	5,9	4,5
Lucrator familial neremunerat	100,0	89,4	0,1	3,7	3,8	3,0

Peste 90,0% dintre membrii corpului legislativ, ai executivului, înalților conducători ai administrației publice, conducătorilor și funcționarilor superiori (96,2%), funcționarii administrativi (95,0%) și specialiștii în diverse domenii de activitate (94,7%) au menționat că își desfășoară cea mai mare parte a activităților profesionale la sediul angajatorului sau sediul propriu.

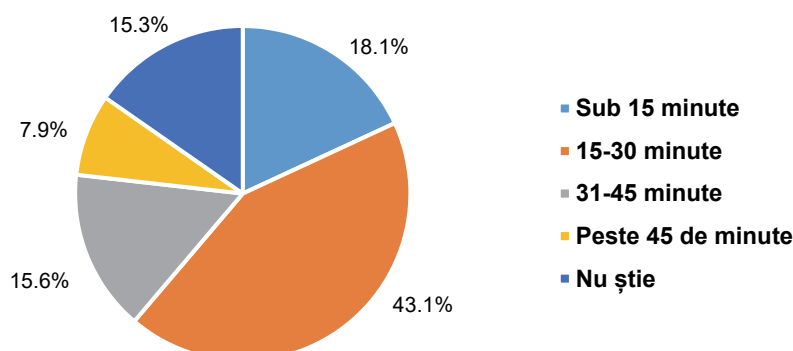
La sediul sau domiciliul clienților lucrau în special muncitorii calificați (16,3%) și cei necalificați (14,3%).

Ponderea celor care își desfășurau în mare parte activitatea profesională la domiciliu era sub 1,0% la toate categoriile de ocupații, cu excepția lucrătorilor în domeniul serviciilor (1,9%).

Pe activități ale economiei naționale, lucrul la sediul angajatorului sau sediul propriu a fost cel mai des menționat de către cei care lucrează în învățământ (98,4%) și în hoteluri și restaurante (97,1%). Ponderea cea mai mare a celor care își desfășurau activitatea la sediul sau domiciliul clienților se înregistrează în construcții (41,3%), iar a celor care lucrau în locuri care nu sunt fixe - în transport și depozitare (48,0%).

Intervievate în legătură cu **timpul necesar pentru a ajunge la locul de muncă**, cele mai multe (43,1%) din cele 8765 mii persoane care nu lucrează la domiciliu au menționat o durată de 15-30 de minute.

Figura18 - Distribuția populației ocupate*) după durata deplasării de acasă la locul de muncă (%)

*) care nu lucrează la domiciliu

Femeile au menționat în general durate de deplasare mai mici decât bărbații. 64,8% dintre femei au indicat durate de cel mult 30 de minute, față de 58,6% dintre bărbați.

Pentru peste jumătate dintre persoanele ocupate din mediul urban (50,1%) și peste o treime din cele din mediul rural (34,7%), timpul necesar pentru a ajunge la locul de muncă este de 15-30 de minute. Doar 9,9% dintre cei din municipii și orașe au indicat o durată a deplasării mai mică de 15 minute, față de 28,0% dintre cei din comune.

După statutul profesional, doar 8,6% dintre salariați au indicat o durată a deplasării până la locul de muncă de sub 15 minute, față de 33,5% dintre patroni, 44,6% dintre lucrătorii pe cont propriu și 52,8% dintre lucrătorii familiali neremunerați.

Tabelul 6 - Distribuția populației ocupate^{*)} după durata deplasării de acasă la locul de muncă și statutul profesional (%)

	Total	Sub 15 minute	15-30 minute	31-45 minute	Peste 45 de minute	Nu știe
Salariat	100,0	8,6	48,6	19,7	10,0	13,1
Patron	100,0	33,5	44,0	8,9	3,2	10,4
Lucrător pe cont propriu	100,0	44,6	26,6	4,1	2,0	22,7
Lucrător familial neremunerat	100,0	52,8	24,2	1,5	0,2	21,3

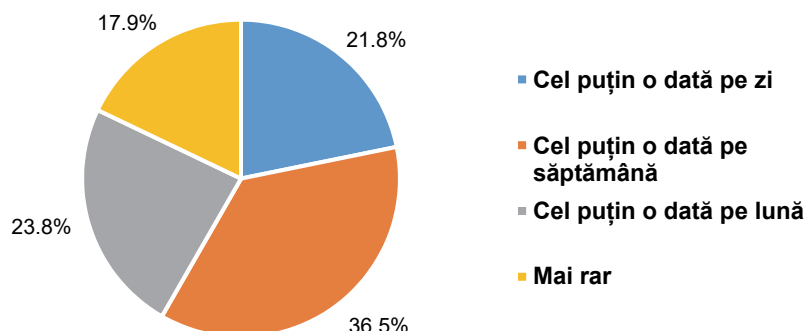
^{*)} care nu lucrează la domiciliu

Pe grupe de ocupații, ponderea celor care au menționat un timp de deplasare până la locul de muncă de cel mult 30 de minute a variat între 54,8% (muncitorii calificați) și 76,2% (lucrătorii calificați în agricultură, silvicultură și pescuit). Durate de peste 30 de minute au menționat cel mai des specialiștii în diverse domenii de activitate (31,0%), la polul opus situându-se lucrătorii calificați în agricultură, silvicultură și pescuit (2,7%).

Pe activități ale economiei naționale, cele mai mari ponderi ale celor care au indicat durate de cel mult 30 de minute, au fost în agricultură, silvicultură și pescuit (75,3%), învățământ (69,9%) și comerț (65,7%). Cele mai mari ponderi ale celor care au o durată de deplasare până la locul de muncă de peste 30 de minute s-au înregistrat în informații și comunicații (45,1%), activități profesionale, științifice și tehnice (37,7%) și activități de servicii administrative și activități de servicii suport (37,2%).

Din totalul celor 8814 mii persoane ocupate care au făcut obiectul cercetării statistice desfășurate în trimestrul II 2019, 1880 mii (21,3%) lucrau în mai mult de o locație la locul principal de muncă. Dintre acestea, cele mai multe (36,5%) își schimbau locația cel puțin o dată pe săptămână.

Figura 19 - Distribuția populației ocupate care lucrează în mai mult de o locație la principalul loc de muncă, după frecvența schimbării acesteia (%)

Ponderea celor care lucrează în mai mult de o locație este mai mare la bărbați (30,2%) decât la femei (9,6%). 23,0% dintre bărbații și 16,9% dintre femeile care își desfășoară activitatea profesională în mai multe locații le schimbă cel puțin o dată pe zi.

În mediul rural, un sfert dintre respondenți (24,9%) au menționat că lucrează în mai mult de o locație. În mediul urban ponderea este mai mică, de 18,3%.

Pe grupe de vârstă, ponderea celor care lucrează în mai multe locații are valori apropiate, variind între 19,9% (55 ani și peste) și 22,6% (15-24 ani). La grupa de vârstă 45-54 ani se înregistrează însă cea mai mare pondere a celor care își schimbă locația foarte des, adică cel puțin o dată pe zi (25,4%).

33,8% dintre lucrătorii pe cont propriu își desfășoară activitatea profesională în mai multe locații, față de 31,7% dintre patroni, 21,3% dintre lucrătorii familiali neremunerați și 18,5% dintre salariați. După frecvența schimbării locației, cea mai mare pondere a celor care fac acest lucru cel puțin o dată pe săptămână se înregistrează în rândul salariaților (27,6%).

Ponderea celor care lucrează în mai mult de o locație înregistrează cele mai mari valori în rândul muncitorilor necalificați (27,7%) și al muncitorilor calificați și asimilați (27,5%). Ponderea cea mai mică se înregistrează în cazul funcționarilor administrativi (8,5%).

Cel mai des își schimbă locația tehnicienii și alți specialiști din domeniul tehnic, 70,9% dintre cei care fac acest lucru schimbând-o cel puțin o dată pe săptămână sau chiar cel puțin o dată pe zi.

Pe activități ale economiei naționale, 64,0% dintre cei care lucrează în construcții și 48,6% dintre cei care lucrează în transport și depozitare își desfășoară activitatea în mai multe locații. La polul opus se situează cei din învățământ (4,3%) și din hoteluri și restaurante (5,9%).

Jumătate dintre lucrătorii din transport și depozitare care lucrează în mai mult de o locație o schimbă cel puțin o dată pe zi, iar aproape două treimi (65,2%) dintre cei din tranzacții imobiliare care își desfășoară activitatea în mai mult de o locație o schimbă cel puțin o dată pe săptămână.

III

Tabele

- *tabelele apar numai pe CD-ROM*

*Datele statistice prezentate în această lucrare au fost determinate pe baza informațiilor colectate prin cercetarea statistică cu tema “**Organizarea muncii și tipologia programului de lucru**” (CIC 2019), desfășurată în trimestrul II 2019, ca modul atașat la Ancheta forței de muncă în gospodării (AMIGO).*

Pentru interpretarea corectă a diferiților indicatori se va ține seama de conceptele metodologice și definițiile prezentate în prima parte a lucrării.

- Note:
1. Datorită rotunjirii părții zecimale finale a coeficienților de extindere la 5 zecimale, există uneori mici diferențe între unele totaluri estimate la nivelul diferitelor tipuri de tabele și ceea ce rezultă din însumare.
 2. Rubricile marcate cu * semnifică date nefiabile datorită numărului redus de cazuri observate.
 3. Datele care iau valori cuprinse în intervalul 6500-11499 (persoane) au un grad scăzut de fiabilitate; coeficienții de variație (CV) se situează între 0,20 - 0,30.
 4. Rubricile marcate cu - semnifică “nu există date”.